

ГРАВЕ осигурување НЕЖИВОТ АД Скопје

Финансиски извештаи
за годината завршена на 31 декември 2021
со Извештај на независниот ревизор

Содржина

	страница
Извештај на независниот ревизор	1
Финансиски извештаи	
Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)	3
Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)	9
Извештај за паричните текови	13
Извештај за промени во капиталот	15
Белешки кон финансиските извештаи	17
Прилог 1 Годишна сметка	
Прилог 2 Годишен извештај	

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР
ДО
СОБРАНИЕТО НА АКЦИОНЕРИ НА
ГРАВЕ ОСИГУРУВАЊЕ неживот АД - Скопје**

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на ГРАВЕ ОСИГУРУВАЊЕ неживот АД - Скопје (Друштвото), кои што го вклучуваат Извештајот за финансиска состојба заклучно со 31 декември 2021 година, како и Извештајот за сеопфатна добивка, Извештајот за промени во главнината и Извештајот за парични текови за годината која завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на Друштвото е одговорно за подготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурувањето на Република Северна Македонија, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи, врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија прифатени во Република Северна Македонија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Друштвото за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на сèвкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење

Мислење

Според нашето мислење, финансиските извештаи ја презентираат објективно, од сите материјални аспекти, финансиската состојба на ГРАВЕ ОСИГУРУВАЊЕ неживот АД - Скопје заклучно со 31 декември 2021 година, како и неговата финансиска успешност и неговите парични текови за годината која што завршува тогаш во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурувањето на Република Северна Македонија.

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (Продолжение)
ДО
СОБРАНИЕТО НА АКЦИОНЕРИ НА
ГРАВЕ ОСИГУРУВАЊЕ неживот АД - Скопје**

Обрнувње на внимание

Без да го квалификуваме нашето мислење, обрнуваме внимание на белешка 33 од финансиските извештаи -Управување со ризикот од осигурување и финансиски ризик и белешка 34 од финансиските извештаи – Настани по датумот на известување. Со состојба 31.12.2021 година, вкупниот капитал на Друштвото изнесува 170,453 илјади МКД и е под нивото на Гарантен фонд за износ од 14,428 илјади МКД, за кој износ Друштвото не е усогласено со законските одредби од член 77 од Законот за Супервизија на осигурувањето. Како што е наведено во белешка 34 од финансиските извештаи, на седницата на УО на Друштвото одржана на 24.01.2022 година, донесена е предог одлука за зголемување на основната главнина на Друштвото преку издвање на нови акции од Шеста (6) јемисија по пат на приватна понуда за износ од 1,000,000 ЕУР во денарска противвредност. Одлуката е одобрена од Надзорниот одбор на 24.01.2022 година, и ќе биде ствена на дневен ред на Годишното собрание на акционери закажано за 16.03.2022 година.

Извештај за други правни и регулативни барања

Менаџментот на Друштвото е исто така одговорен за подготвување на годишниот извештај за работата во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај за работата е конзистентен со годишната сметка и финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2021 година. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работата е извршена во согласност со MCP 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работата се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи.

Годишниот извештај за работата е конзистентен, од сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на ГРАВЕ ОСИГУРУВАЊЕ неживот АД - Скопје за годината која завршува на 31 декември 2021 година.

Останати прашања

Финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2020 година беа ревидирани од страна на друго ревизорско друштво кое во својот извештај од 17 февруари 2021 година изразило мислење без резерв.

Скопје, 14 февруари 2022 година

Овластен ревизор

Костадинка Китаноска

Управител и Овластен ревизор

Антонио Велчанов

Извештај за финансиската состојба (Биланс на состојба)

На 31 декември 2021 година

Опис на позицијата	Број на позиција	Број на белешка	Износ во денари	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
АКТИВА				
А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	001	5	1.815.667	2.378.967
1. Гудвил	002		-	-
2. Останати нематеријални средства	003		1.815.667	2.378.967
Б. ВЛОЖУВАЊА (005+013+021+041)	004		511.917.373	494.083.207
I. ЗЕМЈИШТЕ, ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (006+009)	005		-	-
1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста (007+008)	006		-	-
1.1 Земјиште	007		-	-
1.2 Градежни објекти	008		-	-
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста (010+011+012)	009		-	-
2.1 Земјиште	010		-	-
2.2 Градежни објекти	011		-	-
2.3 Останати материјални средства	012		-	-
II. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА – ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ (014+015+016+017+018+019+020)	013	6	11.442.951	11.167.565
1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група – подружници	014		-	-
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група – подружници и заеми на друштва во група – подружници	015		-	-
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придрожени друштва	016		-	-
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придрожени друштва и заеми на придрожени друштва	017		-	-
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група – подружници	018		-	-
6. Останати финансиски вложувања во придрожени друштва	019		-	-
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	020	6.1	11.442.951	11.167.565
III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+025+030+035+040)	021	7	500.474.422	482.915.642
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување (023+024)	022	7.1	-	-
1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	023		-	-
1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	024		-	-

Опис на позицијата	Број на позиција	Број на белешка	Износ во денари	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
АКТИВА (продолжува)				
2. Финансиски вложувања расположливи за продажба (026+027+028+029)	025	7.2	382.006.959	321.215.430
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	026		-	-
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	027		382.006.959	321.215.430
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	028		-	-
2.4 Акции и удели во инвестициски фондови	029		-	-
3. Финансиски вложувања за тргување (031+032+033+034)	030	7.3	44.467.463	48.928.212
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	031		-	-
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	032		-	-
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	033		-	-
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови	034		44.467.463	48.928.212
4. Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	035	7.4	74.000.000	112.772.000
4.1 Дадени депозити	036		74.000.000	112.772.000
4.2 Заеми обезбедени со хипотека	037		-	-
4.3 останати заеми	038		-	-
4.4 Останати пласмани	039		-	-
5. Деривативни финансиски инструменти	040		-	-
IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	041		-	-
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	042	8	260.790.603	13.607.673
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија	043		-	-
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	044		-	-
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	045		260.790.603	13.607.673
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	046		-	-
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквилизационата резерва	047		-	-
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви	048		-	-
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде ризикот од вложувањето е на товар на осигурен.	049		-	-

Опис на позицијата	Број на позиција	Број на белешка	Износ во денари	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
АКТИВА (продолжува)				
Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕННИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)	050		-	-
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА (052+053)	051		470.379	470.379
1. Одложени даночни средства	052		-	-
2. Тековни даночни средства	053		470.379	470.379
Ѓ. ПОБАРУВАЊА (055+059+063+067)	054	9	31.029.360	41.731.404
I. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (056+057+058)	055	9.1	20.209.104	27.036.869
1. Побарувања од осигуреници	056		14.779.982	18.164.863
2. Побарувања од посредници	057		5.429.122	8.872.006
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	058		-	-
II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (060+061+062)	059		-	-
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување	060		-	-
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување	061		-	-
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	062		-	-
III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (064+065+066)	063	9.2	10.820.256	14.694.535
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	064		3.895.811	8.842.266
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	065		4.228.883	5.355.112
3. Останати побарувања	066		2.695.562	497.157
IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ	067		-	-
E. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА (069+072+077)	068		10.337.453	9.564.009
I. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ) (070+071)	069	10	2.628.252	4.624.736
1. Опрема	070		1.265.285	3.261.769
2. Останати материјални средства	071		1.362.967	1.362.967
II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (073+074+075+076)	072	11	7.709.201	4.377.835
1. Парични средства во банка	073		7.709.201	4.371.991
2. Парични средства во благајна	074		-	5.844
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва	075		-	-
4. Останати парични средства и парични еквиваленти	076		-	-

Опис на позицијата	Број на позиција	Број на белешка	Износ во денари	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
АКТИВА (продолжува)				
III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	077		-	561.438
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА (079+080+081)	078	12	42.156.662	50.222.659
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини	079		-	-
2. Одложени трошоци на стекнување	080		42.136.282	50.211.079
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци	081		20.380	11.580
3. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНУТО РАБОТЕЊЕ	082		-	-
S. ВКУПНА АКТИВА (A+B+C+D+E+Ж+З)	083		858.517.497	612.058.298
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – АКТИВА	084		69.101.257	60.529.631
ПАСИВА				
A. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (086+090+091+095+101-102+103-104)	085		172.268.705	133.050.298
I. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (087+088+089)	086	13	452.051.748	359.510.748
1. Запишан капитал од обични акции	087	13.1	452.051.748	359.510.748
2. Запишан капитал од приоритетни акции	088		-	-
3. Запишан а неуплатен капитал	089		-	-
II. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	090		-	-
III. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА (092+093+094)	091		(260.009)	(298.047)
1. Материјални средства	092		-	-
2. Финансиски вложувања	093		(260.009)	(298.047)
3. Останати ревалоризациони резерви	094		-	-
IV. РЕЗЕРВИ (096+097+098-099+100)	095		50.999.828	50.999.828
1. Законски резерви	096	13.2	50.999.828	50.999.828
2. Статутарни резерви	097		-	-
3. Резерви за сопствени акции	098		-	-
4. Откупени сопствени акции	099		-	-
5 Останати резерви	100		-	-
V. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА	101		-	-
VI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА	102		277.162.231	282.935.851
VII. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	103		-	5.773.620
VIII. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	104		53.360.631	-

Опис на позицијата	Број на позиција	Број на белешка	Износ во денари	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
ПАСИВА (продолжува)				
Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	105	13.3	-	92.541.000
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (107+108+109+110+111+112)	106	14	645.628.851	345.743.098
I. Бруто резерви за преносни премии	107		159.185.908	143.354.852
II. Бруто математичка резерва	108		-	-
III. Бруто резерви за штети	109		486.442.943	202.388.246
IV. Бруто резерви за бонуси и попусти	110		-	-
V. Бруто еквилизациона резерва	111		-	-
VI. Бруто останати технички резерви	112		-	-
Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК	113		-	-
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ (115+116)	114		1.424.904	1.245.623
1. Резерви за вработени	115		1.424.904	1.245.623
2. Останати резерви	116		-	-
Ѓ. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ (118+119)	117	15	330.466	348.373
1. Одложени даночни обврски	118		-	-
2. Тековни даночни обврски	119		330.466	348.373
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	120		-	-
Ж. ОБВРСКИ (122+126+130)	121	16	38.864.571	36.924.128
I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (123+124+125)	122		-	-
1. Обврски спрема осигуреници	123		-	-
2. Обврски спрема застапници и посредници	124		-	-
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	125		-	-
II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (127+128+129)	126		12.797.131	11.504.047
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	127		12.797.131	11.504.047
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети	128		-	-
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување	129		-	-
III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (131+132+133)	130		26.067.440	25.420.081
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	131		20.766.839	18.958.143
2. Обврски по основ на финансиски вложувања	132		-	-
3. Останати обврски	133		5.300.601	6.461.938

Опис на позицијата	Број на позиција	Број на белешка	Износ во денари	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
ПАСИВА (продолжува)				
3. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАГРАНИЧУВАЊА	134	13.3	-	2.205.778
S. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНATИ РАБОТЕЊА	135		-	-
И. ВКУПНА ПАСИВА А+Б+В+Г+Д+Ѓ+Е+Ж+З+Ѕ	136		858.517.497	612.058.298
Ј. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	137		69.101.257	60.529.631

Овие финансиски извештаи се разгледани и одобрени од Надзорниот Одбор на Друштвото на 14 февруари 2022 година.

Потпишани во име на Друштвото од:

Г-дин Селаудин Имами
Член на Управен Одбор

Г-ѓа Елизабета Божиновска
Член на Управен Одбор

Г-дин Марко Микиќ
Претседател на Управен одбор

Извештај за сеопфатната добивка (Биланс на успех)

За годината која заврши на ден 31.12.2021 година

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ во денари	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (201+210+223а+224+225)	200		313.561.849	312.923.703
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА (202+203+204-205-206-207+208+209))	201	17	289.323.887	295.487.482
1. Бруто полисирана премија за осигурување	202		317.968.181	266.816.865
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	203		-	-
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија	204		-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	205		-	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ретроцесија	206		12.813.238	13.770.436
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	207		15.831.056	(42.461.469)
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	208		-	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	209		-	(20.416)
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (211+212+216+217+218+219+223)	210	18	13.274.787	13.476.458
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	211		-	-
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти (213+214+215)	212		-	-
2.1 Приходи од наемници	213		-	-
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	214		-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	215		-	-
3. Приходи од камати	216		12.501.754	12.321.179
4. Позитивни курсни разлики	217		182.307	467.246
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	218		440.223	404.681
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка (220+221+222)	219		129.868	283.352
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	220		30.840	-
6.2 Финансиски вложувања за тргуваче (по објективна вредност)	221		99.028	283.352
6.3 Останати финансиски вложувања	222		-	-
7. Останати приходи од вложувања	223		20.635	-

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ во денари	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕТО	223a		5.553	1.476
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	224	19	3.493.271	2.763.164
В. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	225	20	7.464.351	1.195.123
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (227+235+245+248+251+261+271+274+275)	226		366.922.480	307.150.083
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (228-229-230-231+232-233-234)	227	21	175.594.101	126.410.315
1. Бруто исплатени штети	228		142.144.659	150.456.751
2. Намалување за приходот од бруто реализирани ргресни побарувања	229		2.636.677	1.246.410
3. Бруто исплатени штети – дел за соосигурување	230		-	-
4. Бруто исплатени штети – дел за реосигурување/ретроцесија	231		785.648	3.443.271
5. Промени во бруто резервите за штети	232		284.054.697	(23.077.700)
6. Промени во бруто резервите за штети – дел за соосигурување	233		-	-
7. Промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување	234		247.182.930	(3.720.945)
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (236+239+242)	235		-	-
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување (237-238)	236		-	-
1.1 Промени во бруто математичката резерва	237		-	-
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување	238		-	-
2. Промени во еквилизационата резерва, нето од реосигурување (240-241)	239		-	-
2.1. Промени во бруто еквилизационата резерва	240		-	-
2.2 Промени во бруто еквилизационата резерва - дел за соосигурување и реосигурување	241		-	-
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување (243-244)	242		-	-
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви	243		-	-
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви – дел за соосигурување и реосигурување	244		-	-
III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТ. РЕЗЕРВА ЗА ОСИГ. НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦ. РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУ., НЕТО ОД РЕОСИ. (246-247)	245		-	-
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	246		-	-

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ во денари	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
2. Промени во бруто матем. резерва за осиг. на живот каде инвест. ризик е на товар на осигу. – дел за соосигурување и реосигурување	247		-	-
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНИСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (249+250)	248		150.342	139.600
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	249		-	-
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	250		150.342	139.600
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДЕУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (252+256)	251	22	162.899.692	155.463.266
1. Трошоци за стекнување (253+254+255)	252	22.1	116.950.262	108.770.053
1.1 Провизија	253		79.218.038	40.811.622
1.2 Бруто плати за вработени во продажна мрежа	253a		28.487.863	28.465.215
1.3 Останати трошоци за стекнување	254		1.169.564	26.347.392
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)	255		8.074.797	13.145.824
2. Административни трошоци (257+258+259+260)	256	22.2	45.949.430	46.693.213
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	257		3.147.367	3.842.841
2.2 Трошоци за вработените	258		21.552.306	23.488.349
2.2.1 Плати и надоместоци	258a		13.444.374	13.793.187
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	258б		1.255.689	1.290.426
2.2.3 Придонеси од задолжително социјално осигурување	258в		5.716.671	5.865.874
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени	258г		-	-
2.2.5 Останати трошоци за вработени	258д		1.135.572	2.538.862
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	259		-	-
2.4 Останати административни трошоци	260		21.249.757	19.362.023
2.4.1 Трошоци за услуги	260а		16.467.878	15.159.218
2.4.2 Материјални трошоци	260б		2.998.995	2.803.469
2.4.3 Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	260в		1.782.884	1.399.336
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (262+263+264+265+266+270)	261	23	673.454	2.339.415
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	262		-	-
2. Трошоци за камати	263		101.014	1.850.877
3. Негативни курсни разлики	264		469.610	401.209
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)	265		-	-

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ во денари	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба (267+268+269)	266		-	-
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	267		-	-
5.2 Финансиски вложувања за тргувanje (по објективна вредност)	268		-	-
5.3 Останати финансиски вложувања	269		-	-
6. Останати трошоци од вложувања	270		102.830	87.329
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (272+273)	271	24	23.783.726	21.769.450
1. Трошоци за превентива	272		-	-
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	273		23.783.726	21.769.450
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	274	25	1.112.114	(2.070.236)
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКУЧУВАЈКИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	275	26	2.709.051	3.098.273
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (200-226)	276		-	5.773.620
XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (226-200)	277		53.360.631	-
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	278	27	-	-
XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК	279			
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (276-278-279)	280		-	5.773.620
XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (277-278-279)	281		53.360.631	-
XVI. ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА/(ЗАГУБА)				5.773.620
Добивка/(загуба) од повторно мерење на финансиски средства расположливи за продажба				-
добривка/(загуба) која им припаѓа на акционерите	282		(53.360.631)	-

Извештај за паричните текови

за периодот 01.01.2021 до 31.12.2021 година

Опис на позиција	Износ во денари		
	Број на позиција	Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4
А. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ			
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (301+302+303+304+305)			
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси	300	376.825.202	283.805.080
2. Премија за реосигурување и ретроцесија	301	323.644.874	265.576.411
3. Приливи од учество во надомест на штети	302	-	-
4. Примени камати од работи на осигурување	303	-	-
5. Останати приливи од деловни активности	304	-	-
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (307+308+309+310+311+312+313+314)	305	53.180.328	18.228.669
1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси	306	362.925.735	331.954.899
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија	307	139.052.394	148.291.663
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија	308	-	-
4. Надоместоци и други лични расходи	309	11.507.009	2.347.635
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување	310	68.423.156	67.878.463
6. Платени камати	311	88.192.079	65.594.708
7. Данок на добивка и останати јавни давачки	312	-	-
8. Останати одливи од редовни активности	313	-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (300-306)	314	55.751.097	47.842.430
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (306-300)	315	13.899.467	-
Б. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА			
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (318+319+320+321+322+323+324+325)			
1. Приливи по основ на нематеријални средства	316	168.192.891	320.942.683
2. Приливи по основ на материјални средства	317	-	-
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	318	-	-
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	319	-	184.500
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	320	-	-
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани	321	-	2.421.643
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка	322	-	85.538.484
8. Приливи од камати	323	159.146.987	225.831.989
	324	-	-
	325	9.045.904	6.966.067

Опис на позиција	Број на позиција	Износ во денари	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4
Извештај за паричните текови (продолжува)			
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (327+328+329+330+331+332+333+334)	326	178.760.992	278.481.147
1. Одливи по основ на нематеријални средства	327	1.012.932	359.750
2. Одливи по основ на материјални средства	328	766.907	598.998
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	329	-	-
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентит.	330	275.386	-
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	331	-	-
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани	332	176.705.767	277.522.399
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка	333	-	-
8. Одливи од камати	334	-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (317-326)	335	10.568.101	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (326-317)	336	-	42.461.536
В. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ			
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (338+339+340)	337	-	-
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал	338	-	-
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми	339	-	-
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски	340	-	-
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (342+343+344)	341	-	268.326
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми и останати обврски	342	-	268.326
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции	343	-	-
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда	344	-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (337-341)	345	-	268.326
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (341-337)	346	-	-
Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (300+317+337)	347	545.018.093	604.747.763
Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (306+326+341)	348	541.686.727	610.704.372
Ѓ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (347-348)	349	3.331.366	-
Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (348-347)	350	-	5.956.609
Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД	351	4.377.835	10.334.444
З. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	352	-	-
Ѕ. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД (349-350+351+352) (Белешка 11)	353	7.709.201	4.377.835

Извештај за промени во капиталот

	Преми и на емитирани акции	Статутарни резерви за сопствените акции	Останати резерви	Вкупно резерви	Откупени сопствени акции	Ревалоризациона резерва	Нераспределена добивка (со знак+)/загуба (со знак-)	Добивка (со знак+)/загуба (со знак- за тековната година)	Вкупно капитал и резерви
Во денари	Акционерски капитал	Законски резерви							
Состојба на 1 јануари 2020	359.510.748	50.999.828		50.999.828		(215.244)	(83.449.331)	(199.486.520)	127.359.481
Промена во сметководствените политики	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2020 година – исправено	359.510.748	50.999.828		50.999.828		(215.244)	(83.449.331)	(199.486.520)	127.359.481
Добивка или загуба за 2020 година								5.773.620	5.773.620
Добивка или загуба за тековната 2020 година	-	-	-	-	-	-	-	5.773.620	5.773.620
Несопственички промени во капиталот								(82.803)	(82.803)
Неревалоризирани добивки/загуби од материјални средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од фин. вложувања на расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	(82.803)	-	(82.803)
Реализирани добивки/загуби од фин. вложувања расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот								(199.486.520)	199.486.520
Зголемување / намалување на акционерскиот капитал	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците-покривање на загуба	-	-	-	-	-	-	(199.486.520)	199.486.520	-
Состојба на 31.12.2020	359.510.748	50.999.828		50.999.828		(298.047)	(282.955.851)	5.773.620	133.050.298

Придружните белешки се составен дел на овие финансиски извештаи

ГРАВЕ осигурување НЕЖИВОТ А.Д. Скопје
финансиски Извештаи
31 декември 2021

Извештај за промените во капиталот (продолжува)

Во Денари	Резерви						Нераспределена доработка (со знак+) /загуба (со знак-) за тековната година и резерви
	Премии на емитир ани	Законски резерви	Статутарни резерви	Оста- нати акции	Вкупно резерви	Отку- пени сопств- ни акции	
Во Денари	Акционерски капитал	акции	акции	акции	акции	акции	акции
Состојба на 1 јануари 2021	359.510.748	-	50.999.828	-	-	50.999.828	-
Промена во сметководствените политики	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2021 година – исправено	359.510.748	-	50.999.828	-	-	50.999.828	-
Добивка или загуба за 2021 година	-	-	-	-	-	(298.047)	(282.935.851)
Добивка или загуба за тековната 2021 година	-	-	-	-	-	-	-
Несопственички промени во капиталот	-	-	-	-	-	38.038	-
Нереализирани добивки/загуби од мат. сред.	-	-	-	-	-	-	(53.360.631)
Нереализирани добивки/загуби од фин. вложувања расположими за продажба	-	-	-	-	-	38.038	-
Реализирани добивки/загуби од фин. влож. расположими за продажба	-	-	-	-	-	-	38.038
Останати несопственички промени во капиталот	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот	92.541.000	-	-	-	-	5.773.620	(5.773.620)
Зтолемување / намалување на акционерскиот капитал	92.541.000	-	-	-	-	-	92.541.000
Останати уплати од страна на сопствениците	-	-	-	-	-	-	-
Исплатата на дивиденди	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределена на сопствениците-покривање на загуба	-	-	-	-	-	5.773.620	(5.773.620)
Состојба на 31.12.2021	452.051.748	-	50.999.828	-	-	50.999.828	-
						(260.009)	(277.162.231)
							(53.360.631)
							172.268.705

Придружните белешки се составен дел на овие финансиски извештаи

Белешки кон финансиските извештаи

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

ГРАВЕ осигурување НЕЖИВОТ АД Скопје (во понатамошниот текст "Друштвото") претставува акционерско друштво кое своите активности ги обавува во Република Северна Македонија.

Друштвото е 100% во сопственост на *Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft*, осигурителна компанија инкорпорирана во Австрија, која претставува матична компанија на Друштвото.

Седиште на Друштвото регистрирано на ул. Пиринска бр.23/1-1-5, 1000 Скопје.

Основачкиот капитал на Друштвото изнесува ЕУР 7.359.000, поделен на 7.359 обични акции со номинална вредност на една акција од ЕУР 1.000.

Друштвото е регистрирано како акционерско друштво за обавување на неживотно осигурување како основна дејност. Предмет на работење на Друштвото е вршење на работи на неживотно осигурување во согласност со Законот за Осигурување, преку следните класи на осигурување:

Класа 1: Осигурувањето од последици на несрекен случај - незгода

Класа 3: Осигурувањето на моторни возила (каско)

Класа 5: Осигурувањето на воздухоплови (каско)

Класа 7: Осигурувањето на стока во превоз (карго)

Класа 8: Осигурувањето на имот од пожар и природни непогоди

Класа 9: Други осигурувања на имот

Класа 10: Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила.

Класа 11: Осигурувањето од одговорност од употреба на воздухоплови

Класа 12: Осигурувањето од одговорност од употреба на пловни објекти

Класа 13: Општо осигурување од одговорност

Класа 18: Осигурување на туристичка помош

На 31 Декември 2021 година, Друштвото има 78 вработени (2020: 75 вработени).

Во текот на 2021 година и до денот на одобрување на овие финансиски извештаи Управниот Одбор на Друштвото се состои од :

Марко Микиќ – Претседател на Управен одбор и Генерален Директор на друштвото,
Селаудин Имами – член на Управен одбор и Директор на Сектор Финансији,
Елизабета Божиновска – член на Управен одбор.

На денот на доставување на овие извештаи Надзорниот Одбор на Друштвото се состои од :

Отмар Едерер - Председател на Надзорен одбор,
Христоф Цетл - член на Надзорен одбор,
Ранко Ковачевиќ - член на Надзорен одбор.

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

2.1 Основи за подготвување и презентирање на финансиските извештаи

Податоците во приложените финансиски извештаи на Друштвото се изготвени во согласност со Законот за трговски друштва („Службен весник на РМ“ бр.28/04, ... 239/18), Законот за супервизија на осигурување („Службен весник на РМ“ бр. 27/02, ... 31/2020), подзаконската регулатива пропишана од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување (во понатамошниот текст „ACO“), како и во согласност со Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување („Службен весник на РМ“ бр. 5/11, ... 170/2019) и Правилникот за методот на вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси („Службен весник на РМ“ бр. 169/10... 107/20), пропишани од страна на ACO и кои се во примена од 1 јануари 2011 година.

Врз основа на членот 158-с точка 1) и член 122 став (1) точка 1) од Законот за супервизија на осигурување од Советот на експерти на Агенцијата за супервизија на осигурување, донесен е Правилник за контен план за друштвата за осигурување и реосигурување. Овој правилник почна да се применува од Друштвото од 1 јануари 2011 година. Во текот на 2021 година, ACO донесе правилник за изменување и дополнување на Правилник за контен план за друштвата за осигурување и реосигурување („Службен весник на РСМ“ бр. 303/2021).

Придружните финансиски извештаи на Друштвото се прикажани во согласност со формата и содржината на билансните шеми објавени во Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување (во понатамошниот текст „Правилникот“), кои во поединечни делови отстапуваат од начинот на презентација на одредени позиции во финансиските извештаи во согласност на барањата на Меѓународниот сметководствен стандард (МСС) 1 - Презентација на финансиските извештаи.

Раководството на Друштвото го проценува влијанието на промените на МСС, новите МСФИ и нивните толкувања врз финансиските извештаи како и барањата за форматот и содржината на одредени билансни шеми во согласност со Правилникот. Како резултат на тоа, раководството на Друштвото не изразува експлицитна и безрезервна изјава за усогласеноста на финансиските извештаи во однос на МСС и МСФИ, кои се применуваат во периодот прикажан во приложените финансиски извештаи.

Приложените финансиски извештаи се подготвени во согласност со принципот на историска набавна вредност, освен средствата класифицирани како расположливи за продажба кои се обелоденети по објективна вредност. Финансиските извештаи се изготвени врз основа на принципот на континуитет.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Основи за подготвока на финансиските извештаи (продолжува)

2.2 Нова регулатива за сметководство од Агенција за супервизија на осигурување

Агенцијата за супервизија на осигурувањето донесе измени на Правилници кои се прикажани подолу:

- Правилник за видовите и описите на ставки што се земат предвид при пресметување на капиталот на друштвото за осигурување;
- Правилник за контен план за друштвата за осигурување;
- Правилник за формата и содржината на финансиските извештаи и деталната содржина на годишниот извештај;
- Правилник за детална содржина на сертификатот на овластен актуар
- Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за метод на вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси.
- Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за контен план на Друштвата за осигурување и реосигурување

Главните измени од Правилниците кои влијаат врз Друштвото се следниве:

- Признавањето на побарувањата по регреси – почнувајќи од 01.09.2019 год, само наплатените побарувања по регреси може да се признат во билансот на состојба и успех;
- Одложените трошоци за стекнување (DAC) – нов метод за пресметување на DAC кој стапувал во сила од 01.01.2021 год.
- Вреднувањето на ставките од билансот на состојба – почнувајќи од 30.06.2020 год, со примена заклучно со 31.12.2020 год.

2.3 Сметководствени проценки и влијанието на COVID-19 пандемијата

Како резултат на COVID-19 пандемијата, која имаше влијание на економијата и финансиските пазари, Друштвото дополнително ја тестираше соодветноста на сметководствените политики, проценките и претпоставките кои беа користени во текот на 2021 и 2020 година и нивното влијание на финансиската позиција, паричните текои и резултатот од работењето.

Управување со ризици и претпоставка на континуитет

Друштвото редовно ги следи тековните и потенцијалните ризици и континуирано и одговорно управува со нив. Механизмите кои обезбедуваат деловен континуитет во случај на влошување на ситуацијата на локално и глобално ниво се утврдени на ниво на Групацијата. Ризичниот профил на Друштвото не отстапува значајно од година во година земајќи ги предвид промените на финансискиот пазар и новите вложувања во портфолиото во текот на периодот. Ликвидноста и капиталната адекватност на Друштвото континуирано се следи и е оценета како соодветна. Како резултат на тоа, може да се заклучи дека примената на претпоставката на континуитет е исто така соодветна.

Обезвреднување и мерење на објективна вредност на финансиски средства

Нема значајни промени на финансискиот пазар во текот на 2021 година кои би предизвикале промени во мерењето на финансиските средства како и преоценка на соодветноста на објективната вредност и проценка на евентуално обезвреднување на вложувањата кои се класифицираат како расположливи за продажба. Што се однесува до побарувањата, нема значаен пораст на доспеани побарувања, а соодветноста на критериумите користени за оценка на обезвреднувањето на побарувањата беше направено во согласност со подзаконската регулатива усвоена од страна на АСО и измените на истите усвоени како мерки за олеснување на работењето на осигурителните компании во услови на COVID-19. Не се евидентирани значајни исправки на вредност поради обезвреднување на финансиските средства како резултат на COVID-19 пандемијата.

*Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Основи за подготвотка на финансиските извештаи (продолжува)*

2.4 Користење на проценки и расудувања

Презентацијата на финансиските извештаи во согласност со сметководствените стандарди кои се применуваат во Република Северна Македонија, бара користење на најдобри можни проценки и разумни претпоставки од страна на раководството на Друштвото, кои имаат ефекти на презентираните вредности на средствата и обврските, како и на приходите и расходите настанати во периодот на известување. Овие проценки и претпоставки се засновани на искуство од минатото и други фактори за кои се верува дека се разумни во околностите и чии резултати претставуваат основа за проценка на сметководствената вредност на средствата и обврските за кои не се достапни податоци од други извори. Стварните резултати можат да се разликуваат од проценетите износи.

Проценките и претпоставките се разгледуваат на континуирана основа. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој проценката е ревидирана ако истата има влијание само на тој период или пак во периодот на проценка и идните периоди ако ревидираната проценка има влијание на двета периоди - тековниот и идниот период.

Информациите во однос на значајните области за кои постои неизвесност врз основа на проценка и критичните проценки во примената на сметководствените политики кои имаат најзначаен ефект на износите обелденети во финансиските извештаи се наведени во Белешка 4.

2.5 Функционална и известувачка валута

Презентираните финансиски извештаи се искажани во македонски денари. Денарот претставува функционална и известувачка валута на Друштвото.

Финансиските извештаи на Друштвото се подгответи во согласност со сметководствените политики образложени во Белешката 3 кон финансиските извештаи.

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

3.1 Класификација на договорите за осигурување

Договорите за осигурување се дефинираат како договори со кои Друштвото прифаќа значаен осигурителен ризик при отпочнувањето на договорот, согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен иден осигурен настан неповолно влијае на осигуреникот.

Важноста на осигурителниот ризик зависи истовремено од веројатноста на осигурителниот настан и степенот на потенцијалниот ефект.

Кога еден договор ќе биде класифициран како договор за осигурување, тој важи како таков до истекот на неговиот рок на важност, односно се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат, дури и ако осигурителниот ризик значајно се намали во текот на тој период.

Раководството на Друштвото верува дека сите склучени договори со осигурениците и договорите за реосигурување се во согласност со дефиницијата за договори за осигурување.

3.2 Признавање на приходи

Бруто приходи од премии

Бруто полисираните премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци по основ на премии. Бруто полисираните (запишаните) премии се намалуваат за износот на вратените и поништени претходно полисирани премии во пресметковниот период.

Заработкаот дел од премиите се признава како приход во моментот на склучување на договорот, врз основа на моделот на превземен ризик.

Делот од запишаните премии, кој се однесува за последователниот период, се разграничува како преносна премија, користејќи го дневниот про-рата метод во однос на вкупните денови на осигурувањето ("про-рата-темпорис" методата). Пресметката на преносната премија се врши за секој поединечен договор. Промената во резервирањата на преносната премија се евидентира во добивката или загубата за годината со цел да се признае приходот во период кој соодветствува на периодот на ризик.

Приходи од камати

Приходите од камати се признаваат во добивката за годината како што настануваат, земајќи го предвид ефективниот принос на средствата или применливата каматна стапка.

3.3 Трошоци и обврски по основ на штети од осигурувањето

Настанатите, пријавените и исплатените штети

Настанатите, пријавените и исплатените штети, се признаваат како трошок врз основа на фактички исплатените износи на осигурениците кои ги опфаќаат трошоците за подмирување и решавање на штетите коишто произлегуваат од настани што се случиле во текот на годината и се еднакви на износите утврдени на пресметковна основа бидејќи настануваат во истиот сметководствен период.

Настанатите, пријавени и неисплатени штети

Настанатите, пријавени и неисплатени штети, до крајот периодот на известување се утврдуваат преку разгледување на индивидуалните штети врз основа на резервација на проценетиот конечен трошок за подмирување на штетата. Значајни доцнења можат да настанат при објавувањето и подмирувањето на одредени општи штети од осигурување, и поради тоа крајниот трошок за нив не може со сигурност да се утврди на крајот на периодот на известување. Сите разлики помеѓу пресметаните и последователно платените износи се прикажуваат во добивката или загубата во периодот на плаќање.

Резервациите за настанатите, но непријавени штети се пресметуваат на секој период на известување во согласност со интерните правила на Друштвото и Правилникот за минималните стандарти за пресметка на техничките резерви, усвоен од Советот на експерти на Агенцијата за супервизија на осигурување.

Други технички резерви се издвојуваат за планираните идни обврски и ризици од поголеми штети кои произлегуваат од осигурително покритие за одговорност на одредени ризици и обврски согласно Законот за супервизија на осигурувањето.

Друштвото спроведува тест на адекватноста на обврските на секој датум на известување во согласност со МСФИ 4, со цел да процени дали неговите признаени обврски од осигурување се адекватни. Друштвото изврши пресметка на дополнителните потребни резерви за неистечени ризици, на нето основа по класа на осигурување. Врз основа на овој тест, Друштвото во текот на 2017 год издвои дополнителна резерва за неистечени ризици како надополнување на резервата за преносни премии.

3.4 Премии од реосигурување

Друштвото цедира реосигурување во нормалниот тек на работењето. Реосигурувањето Друштвото го обавува преку своето матично друштво, кое ги склучува договорите за реосигурување на ниво на Групацијата и го преотстапува на Друштвото соодветниот дел од средствата, обврските, приходите и расходите по основ на реосигурување кои произлегуваат од ризиците и штетите од соодветните договори за осигурување.

Премиите за реосигурување се признаваат како намалување на бруто приходите од премија во текот на периодот покриен со реосигурувањето во согласност со очекуваното однесување на реосигурителниот ризик.

Делот од преотстапената премија за реосигурување која се однесува за последователниот период, не се признава како расход туку се третира како незаработен дел од премијата за реосигурување на крајот на периодот на известување и е вклучен како одбитна ставка на резервирањата на преносната премија.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Преглед на значајни сметководствени политики (продолжува)

3.5 Одложени трошоци за стекнување

Согласно измените во Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и деталната содржина на годишниот извештај (објавени во службен весник 170/2019) треба да се спроведат измени во начинот на признавање, последователно мерење и обелоденување на трошоците за стекнување и одложени трошоци за стекнување најкасно со состојба на 01.01.2021. Новата методологија содржи појснувања во однос на трошоците кои може да се користат при пресметка на одложените трошоци за стекнување (ДАК).

Согласно измените Друштвото ги евидентира трошоците за стекнување - провизија на основ на полисирана премија и врши нивно одлагање конзистентно на тој основ.

Со состојба на 31 декември 2021 година, Друштвото изврши целосно прилагодување кон Упатството за примена на контниот план за друштвата за осигурување и реосигурување (Службен весник на РСМ 170/2019) во однос на пресметката на одложените трошоци за стекнување.

Одложените трошоците за стекнување на осигурување вклучуваат трошоци за провизија, вариабилниот дел на бруто плати за вработени во внатрешната продажна мрежа и трошоците за печатење на полиси за осигурување.

Горенаведените трошоци за стекнување на нови или обновување на постоечките договори за осигурување, кои настануваат во финансискиот период, се разграничиваат до степен до кој што ќе се покријат од идните приходи.

3.6 Износи исказани во странска валута

Трансакциите извршени во странски валути се евидентираат според курсот кој важи на денот на трансакцијата. На секој известувачки датум, паричните средства исказани во странски валути се преведуваат во денари по курсот на Народна Банка на Република Северна Македонија на крајот на периодот на известување. Позитивните и негативните курсни разлики што произлегуваат од трансакциите во странски валути се вклучуваат во добивката или загубата во периодот во кој настануваат.

	2021	2020
	МКД	МКД
1 ЕУР	61.6270	61.6940
1 USD	54.3736	50.2353

3.7 Оданочување

Тековен данок

Данокот на добивка се пресметува и плаќа согласно одредбите на Законот за данок на добивка. Плаќањето на месечниот данок се врши аконтативно утврдено, од страна на даночните органи. Крајниот данок по стапка од 10% (2020: 10%) се пресметува на утврдената добивка за периодот, корегирана за одредени даночно непризнаени расходи, согласно законските одредби (2020:10%).

Одложен данок

Одложениот данок се признава на разликата помеѓу сметководствената вредност на средствата и обврските во финансиските извештаи и нивната соодветна даночна основа употребена при пресметката на оданочливата добивка, и се евидентира со примена на методот на обврска.

*Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Пregлед на значајни сметководствени политики (продолжува)*

Одложените даночни обврски се признаваат за сите оданочливи временски разлики и одложено даночно средство се признава за сите одбитни временски разлики и тоа во обем во кој што постои веројатност дека ќе постои добивка којашто ќе биде предмет на оданочување и во однос на која ќе може да се искористат временските разлики како одбитна ставка.

Одложените даночни средства и обврски се вреднуваат според даночните стапки кои се очекува да се применат во периодот во кој обврските се исплатени или средствата се реализирани, а произлегуваат од пропишаните даночните стапки (и закони за даноци) коишто важат на крајот на периодот на известување. На 31 декември 2021 и 2020 година не постојат оданочиви или одбитни временски разлики и последователно, во овие финансиски извештаи не се признати никакви одложени даноци.

Данок на додадена вредност (ДДВ)

Приходите од осигурување како и другите приходи кои Друштвото ги остварува во текот на редовното работење се ослободени од ДДВ. Влезниот ДДВ при набавка на средства не може да се поврати од даночните власти и се признава како дел од набавната вредност на средствата, доколку е применливо; побарувањата се исказани без ДДВ, а обврските се исказани со вклучен ДДВ.

3.8 Користи за вработените

Придонесите за здравствено, пензиско и социјално осигурување од бруто плати и нето платите се плаќаат од страна на Друштвото во текот на годината според законските прописи. Ваквите придонеси претставуваат дефинирани планови за бенефиции и се признаваат како трошок кога вработените извршуваат услуги. Не постојат дополнителни обврски според овие планови.

Во согласност со законските барања, Друштвото има обврска на своите вработени да им исплати отпремнина при пензионирање во висина на две просечни месечни плати. Друштвото за 2021 година има евидентирано резервација за трошоци за пензионирање согласно пресметката од актуарот во износ од 1.424.904 денари (2020: 1.245.623 денари).

3.9 Наеми

Оперативен наем

Плаќањата за оперативниот наем се признаваат како трошок во добивката или загубата на праволинска основа во периодот за кој трае наемот.

Финансиски наем

Наемите на средствата во услови кога Друштвото ги презема сите ризици и награди својствени за сопственоста се класифицирани како финансиски наем. При почетно признавање средството земено под наем се мери според пониската од неговата објективна вредност и сегашната вредност на минималните плаќања на наемот. Последователно на почетното признавање, средството се евидентира во согласност со сметководствената политика применлива на тоа средство. Сите останати наеми се класифицирани како оперативни наеми, а средствата под наем не се признаваат во извештајот за финансиска состојба на Друштвото.

3.10 Опрема и нематеријални средства

Опремата и нематеријалните средства се евидентираат по набавната вредност намалена за акумулираната депрецијација и амортизација, и акумулираната загуба поради оштетување, доколку постои.

Почетното признавање ги вклучува фактурната вредност, увозните царински трошоци, други давачки при набавката кои се без право на враќање и сите други трошоци кои се прават со цел средството да се стави во работна состојба. Купениот софтвер кој е интегрален дел од функционалноста на соодветната опрема не се капитализира како дел од таа опрема, туку поодделно се прикажува како нематеријално средство.

Трошоците за редовно одржување и поправки на опремата се евидентираат во добивката или загубата во моментот на нивното настанување.

Депрецијацијата и амортизацијата се пресметуваат на набавната вредност на средството, земајќи го во предвид проценетиот век на користење, со употреба на праволиниска метода. Проценетиот корисен век на средството и применетиот метод на депрецијација и амортизација се прегледуваат на крајот на секоја година, и притоа ефектите од евентуалните промени се имплементираат при идните пресметки на депрецијација и амортизацијата.

Проценетите годишни стапки на депрецијација и амортизација на опремата и нематеријалните средства се како што следи:

Компјутери	25%
Опрема и мебел	10% - 25%
Моторни возила	25%
Нематеријални средства	25%

Кога амортизираните средства се ставаат надвор од употреба, или на било кој начин се отуѓуваат, соодветната набавна вредност и исправката на вредноста се елиминираат од соодветните сметки.

Капиталните добивки или загуби реализирани со отуѓувањата се признаваат како приход или трошок.

Средства земени под наем - наемател

Наемите на средствата во услови кога Друштвото ги презема сите ризици и награди својствени за сопственоста се класифицирани како финансиски наем. При почетно признавање средството земено под наем се мери според пониската од неговата објективна вредност и сегашната вредност на минималните плаќања на наемот. Последователно на почетното признавање, средството се евидентира во согласност со сметководствената политика применлива на тоа средство. Сите останати наеми се класифицирани како оперативни наеми, а средствата под наем не се признаваат во извештајот за финансиска состојба на Друштвото.

3.11 Загуби поради оштетување на материјалните средства

На крајот на периодот на известување, Друштвото ги преоценува сметководствените вредности на своите материјални средства за да утврди дали постојат наговестувања дека дошло до загуби како резултат на намалување на вредноста на средствата. Ако постојат такви наговестувања, се

проценува надоместувачката вредност на средствата за да се утврдат евентуалните загуби поради оштетување. Доколку не е во можност да се процени надоместувачката вредност на поединечно средство, Друштвото го проценува надоместувачкиот износ на единицата која генерира парични текови а на која тоа средство и припаѓа.

Надоместувачката вредност е нето продажната цена или вредноста во употреба, во зависност од тоа која е поголема. За потребите на проценката на вредноста во употреба, се дисконтираат проценетите идни парични приливи до нивната сегашна вредност со примена на дисконтна стапка пред оданочување која ја одразува сегашната пазарна процена на временската вредност на парите и ризикот кој е специфичен за тоа средство.

Ако проценетиот надоместувачки износ на средството (или на единицата која генерира парични текови) е помал од сметководствената вредност, во тој случај сметководствената вредност на тоа средство (или на единицата која генерира парични текови) се намалува до надоместувачкиот износ. Загубите поради оштетување се признаваат веднаш како расход.

При последователното сторнирање на загубата поради оштетување, сметководствениот износ на средевтото (или на единицата која генерира парични текови) се зголемува до ревидираниот проценет надоместувачки износ на тоа средство, при што поголемата сметководствена вредност не ја надминува сметководствената вредност која би била утврдена доколку во претходните години не би дошло до признаени загуби поради оштетување на тоа средство.

На ден 31 декември 2021 година, врз основа на проценка на Раководството на Друштвото, не постојат индикации за оштетување на вредноста на основните средства.

3.12 Финансиски средства

Класификација

Финансиските средства се класифицираат во четири категории, зависно од целта за која биле стекнати, како што следи:

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби се финансиски инструменти кои што се стекнати со цел со истите да се тргува или кои при почетното признавање од страна на Друштвото се класифицирани како средства по објективна вредност преку добивки и загуби. Со состојба на 31 Декември 2021 и 2020 година Друштвото ги има класифицирано уделите од инвестициски фондови во оваа категорија, односно како хартии од вредност и други финансиски инструменти чувани за тргувanje.

Финансиски средства чувани до доспевање се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата и со фиксен период на доспевање кои Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на доспевање. Со состојба на 31 декември 2021 Друштвото нема евидентирано вложувања во финансиски средства кои се чуваат до доспевање (2020: нема евидентирано вложувања во финансиски средства кои се чуваат до доспевање).

Кредити и побарувања се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата коишто не котираат на официјалните пазари, освен оние коишто Друштвото има намера да ги продаде во краток рок, оние коишто при почетното признавање Друштвото ги класифицирало како средства по објективна вредност преку добивки и загуби или расположливи за продажба или оние за кои Друштвото нема да биде во можност да го поврати почетното

*Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Са состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Преглед на значајни сметководствени политики (продолжува)*

вложување што не е резултат на кредитното вложување. Со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година Друштвото ги класифицира парите и паричните еквиваленти, побарувањата од осигуреници и останатите побарувања од непосредни работи, орочените депозити во домашни банки, средствата од реосигурување и вложувањата во заеднички контролирани ентитети како кредити и побарувања.

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативни финансиски инструменти кои се, или класифицирани во оваа категорија или не се класифицирани во било која од останатите категории. Со состојба на 31 декември 2021 година Друштвото ги класифицира обврниците како финансиски средства расположливи за продажба.

Класификација на финансиските обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорениот ангажман. Финансиските обврски по амортизирана набавна вредност се состојат од обврски кон реосигурители, обврски по основ на осигурување и останати обврски.

Истите се евидентирани по нивна објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Почетно признавање

Друштвото почетно ги признава кредитите и побарувањата и депозитите на денот кога тие се настанати. Сите останати финансиски средства и обврски почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Друштвото станува странка на договорните одредби за инструментот.

Сите финансиски средства, освен финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби, почетно се мерат по нивната набавна вредност зголемена за трансакционите трошоци коишто можат директно да се припишат на стекнувањето на финансиското средство.

Депризнавање

Друштвото ги депризнава финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг.

Доколку на пренесените финансиски средства Друштвото оствари камата и истата ја задржи, каматата се признава како посебно средство или обврска.

Друштвото ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во извештајот за финансиска состојба само кога Друштвото има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да ги реализира плаќањата истовремено.

Приходите и расходите се нетираат и нето износот се прикажува во добивките и загубите само доколку тоа е дозволено со стандардите, или за одредени добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции, како што се активностите за тргување.

Последователно мерење на финансиски средства

По почетното признавање, Друштвото ги мери расположливите-за-продажба финансиски средства по нивната објективна вредност без било какви намалувања за трансакционите трошоци кои може да настанат при нивната продажба.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Преглед на значајни сметководствени политики (продолжува)

Финансиски средства (продолжува)

Објективната вредност на финансиските средства кои котираат на активниот пазар се базира на нивната куповна цена на денот на извештајот на финансиската состојба.

Доколку пазарот на кој котира финансиското средство не е активен, Друштвото ја утврдува објективната вредност на средствот со примена на техники за вреднување. Техниките за вреднување вклучуваат употреба на нормални, комерцијални трансакции помеѓу запознаени, подготвени страни, ако се достапни, референца на тековната објективна вредност на друг инструмент кој е во суштина ист, анализа на дисконтирани парични текови и алтернативни модели на одредување на цената. Доколку вредноста на сопственичките инструменти не може соодветно да се измери, тие се мерат по набавна вредност.

Вложувањата чувани-до-доспевање и кредитите и побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата намалени за евентуалните загуби поради оштетување.

Нереализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на средствата расположливи-за-продажба се признаваат во сеопфатната добивка, освен загубите од оштетување, кои се признаваат во добивките и загубите во периодот во кој се јавуваат.

При продажба или оштетување на финансиските средства расположливи-за-продажба кумулативните добивки и загуби кои претходно биле признаени во сеопфатната добивка се признаваат во добивките и загубите. Во случај кога финансиските средства расположливи за продажба носат камата, каматата пресметана со методот на ефективна камата се признава во добивките и загубите.

Оштетување на финансиски средства

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

Друштвото редовно врши вреднување на ставките од билансот на состојба (Извештајот за финансиска состојба) согласно Правилникот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси и измените и дополнувањата, донесени од страна на Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

Друштвото ги класифицира своите побарувања во соодветни групи по основ на премија за осигурување, побарувања по основ на регрес и останати побарувања во зависност од времето на доцнење во исполнување на обврските од страна на должникот, сметано од денот на доспевање на побарувањето и останати побарувања.

Врз основа на таа класификација, со состојба на 31 декември 2021 година, Друштвото утврдува соодветна исправка на вредност – Посебна резерва на побарувањата на следниот начин:

Ризична категорија	Период на доцнење на датумот на финансиските извештаи	% на исправка на вредност
Категорија А	до 30 дена	0%
Категорија Б	од 31 до 60 дена	10%
Категорија В	од 61 до 120 дена	31%
Категорија Г	од 121 до 270 дена	51%
Категорија Д	од 271 до 365 дена	71%
Категорија Ѓ	над 365 дена	100%

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Преглед на значајни сметководствени политики (продолжува)

Финансиски средства (продолжува)

Агенцијата за супервизија на осигурување на 14.04.2020 година усвои измена на Правилникот за метод на вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси (Службен весник на РСМ бр. 107/2020) како дел од пакетот мерки за друштвата за осигурување за олеснување на работата во услови на COVID-19 кризата кој се применуваше во текот на 2020 година заклучно со 31 декември 2020 година.

Согласно овој правилник, со состојба на 31 декември 2020 година, Друштвото утврдуваше исправка на вредност – Посебна резерва на побарувањата на следниот начин:

Ризична категорија	Период на доцнење на датумот на финансиските извештаи	% на исправка на вредност
Категорија А	до 90 дена	0%
Категорија Б	од 91 до 120 дена	10%
Категорија В	од 121 до 180 дена	31%
Категорија Г	од 181 до 330 дена	51%
Категорија Д	од 331 до 425 дена	71%
Категорија Ѓ	над 425 дена	100%

Депризнање на финансиски средства

Друштвото депризнава финансиските средства само во случај кога договорните права за средството истекуваат или се пренесува финансиското средство и соодветно сите ризици и права кои произлегуваат од сопственоста на друг ентитет.

*Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Преглед на значајни сметководствени политики (продолжува)*

3.13 Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорниот аранжман. Не постојат финансиски обврски кои би се класифицирале како сопственички инструменти, бидејќи Друштвото не склучило било каков договор со којшто се обезбедува право на учество во остатокот на нето средствата на Друштвото по одземање на сите негови обврски.

Финансиските обврски се класифицирани како обврски спрема добавувачите, останати обврски и субординирани обврски.

Обврски спрема добавувачите и останати обврски

Обврските спрема добавувачи и другите обврски се прикажани според нивната номинална вредност.

Обврски за настанати пријавени штети

Овие обврски се признаваат врз основа на проценетиот конечен трошок за подмирување на штетата.

Депризнања на финансиски обврски

Друштвото ги депризнава финансиските обврски единствено кога нејзините обврски се извршени, откажани или застарени.

3.15 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти ги сочинуваат паричните средства во благајна, депозити по видување како и високоликвидните хартии од вредност со оригинален рок на доспевање пократок од три месеци, кај кои постои незначителен ризик од промените во нивната објективна вредност.

3.16 Акционерки капитал

Обични акции

Обичните акции се класификувани како капитал. Трошоците директно поврзани со издавање на инструменти на главнина се признаваат како намалување на почетното мерење на инструментот на главнина.

Откуп на сопствени акции

Кога Друштвото откупува сопствени акции, износот на платениот надомест, вклучувајќи ги и директните зависни трошоци, се признаваат како промени во капиталот.

Откупените акции се класифицираат како сопствени акции и претставуваат одбитна ставка од вкупниот капитал. Кога сопствените акции последователно се продадени, добиениот износ се признава како зголемување во капиталот, и вишокот или кусокот од трансакцијата се пренесува на/од премија од акции.

Резерви

Резервите кои се состојат од задолжителни и ревалоризациони резерви се создадени во текот на периодите по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законската регулатива и одлуките на раководството и акционерите на Друштвото.

Дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврски во периодот кога се објавени.

3.17 Нетирање

Средствата, обврските, приходите и расходите се нетираат и нето износот се прикажува во извештајот за финансиската состојба, односно извештајот за сеопфатната добивка само кога Друштвото има законско право да ги нетира признаените износи, и кога тоа е дозволено со стандардите и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да ги реализира плаќањата истовремено.

3.18 Трансакции со поврзани страни

Согласно Законот за супервизија на осигурување поврзани лица се сметаат две или повеќе правни и физички лица кои се меѓусебно поврзани на следните начини:

- а) управувачко или капитално, или на кој било друг начин, при што тие заедно ја определуваат нивната деловна политика или работат во координација едни со други за да обезбедат вообичаени комерцијални предности;
- б) кога едно лице значително влијае на донесувањето на финансиски и деловни одлуки на другото лице;
- в) работењето или резултатите од работењето на едното лице значително влијаат врз работењето на другото лице. Лицата се поврзани и на тој начин што едно правно или физичко лице има учество во друго правно лице.

Поврзани лица вклучуваат:

- а) членови на потесно семејство;
- б) членови на орган на управување, надзорен орган или прокуррист, како и членови на нивното потесно семејство;
- в) лица вработени врз база на договор за работа со посебни услови, како и членови на нивното потесно семејство;
- г) на начин што едно лице, односно лица кои се сметаат за поврзани лица заедно директно или индиректно имаат учество во друго лице;
- д) на начин што во двете лица учество има исто лице, односно лица кои се сметаат за поврзани.

4. КРИТИЧНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ И ПРЕТПОСТАВКИ

Презентацијата на финансиските извештаи, бара од Раководството на Друштвото да користи најдобро можни проценки и разумни претпоставки, кои имаат ефект на презентираните вредности на средствата и обврските, обелоденувањето на потенцијалните побарувања и обврски на денот на составувањето на финансиските извештаи, како и на приходите и расходите во текот на периодот на известувањето. Овие проценки и претпоставки се засновани на информации кои се расположливи на денот на составување на финансиските извештаи. Подолу се наведени клучните претпоставки што се однесуваат на иднината и други извори на несигурност при вршење на проценките на крајот на периодот на известување, коишто ги зголемуваат ризиците за значајни прилагодувања на сметководствената вредност на средствата и обврските.

Проценка на настанати, пријавени и неисплатени штети

Секоја пријавена штета се проценува поединечно од страна на Друштвото земајќи ги во предвид околностите при настанување на штетата, достапните информации и искуството на Друштвото за големината и износот на сличните штети. Проценките на резервациите за овие штети базираат на информациите кои се достапни во моментот на проценката, меѓутоа конечната обврска по штетите може да варира како резултат на дополнителни промени на расположливите информации кои настанале од моментот на проценката до моментот на конечната исплата и ликвидирање на штетата.

Проценка на резервациите за настанати непријавени штети

Резервациите за настанати непријавени штети се прават со примена на Chain-Ladder методата и со примена на други методи превземени од искуството на Групацијата за ваков тип на проценки. Износите за проценетите настанати непријавени штети може да се разликуваат во однос на пријавените штети во наредниот период.

Исправка на вредноста на побарувањата

Исправката на вредноста за сомнителни и спорни побарувања се пресметува врз основа на проценетите загуби како резултат на неможноста купувачите да ги исполнат своите обврски, применувајќи релевантни одлуки на Раководството. При утврдување на адекватноста на исправката на вредноста за сомнителни и спорни побарувања, проценката е заснована на старосна анализа на побарувањата за премии, историските отписи, кредитните способности на клиентите и промените во условите на продажба. Ова вклучува и претпоставки за идното однесување на клиентите и соодветните идни наплати од нив. Раководството на Друштвото верува дека не е потребна дополнителна исправка.

Објективна вредност

Во Република Северна Македонија не постои доволно пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купувањата и продажбите на побарувањата како и на другите финансиски средства и обврски со оглед на тоа дека не постојат објавени пазарни информации. Како резултат на ова објективната вредност не може веродостојно да се одреди во отсуство на активен пазар. Мислење на Раководството е дека, обелоденетите сметководствени вредности се валидни, во однос на тековните услови на пазарот.

*Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Критични сметководствени проценки и претпоставки (продолжува)*

Обврски спрема Националното Биро за Осигурување

Во согласност со Законот за супервизија на осигурувањето, Друштвото, како и останатите осигурителни друштва кои се вклучени на пазарот на осигурување на моторни возила, има обврска кон Националното Биро за Осигурување во поглед на штетите кои произлегуваат од моторни возила, причинети од непознати сторители или неосигурани возила. Исто така, во случај на ликвидирање на било кое од осигурителните друштва кои се вклучени на пазарот на осигурување на моторни возила, Друштвото заедно со останатите друштва е обврзано да учествува со свое учество во неисплатените штети кои произлегуваат од моторни возила.

Корисен век на средствата

Одредувањето на корисниот век на средствата се заснова на искуството за слични такви средства, како и очекуваниот технолошки развој и промени во пошироката економија, индустриските фактори или локалните пазари. Соодветноста на проценките на корисните векови на средствата редовно се прегледуваат за значајни промени во употребените претпоставки.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжуви)
 Со состојба на и за годината кога затрпнува на 31 декември 2021 година
 (Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

5. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Софтвер
Набавна вредност	
На 01 јануари 2020	9.502.924
Зголемување	359.750
На 31 Декември 2020	9.862.674
На 01 јануари 2021	9.862.674
Зголемување	1.012.932
На 31 Декември 2021	10.875.606
Акумулирана депрецијација	
На 01 јануари 2020	5.999.315
Депрецијација за годината	1.484.392
На 31 Декември 2020	7.483.707
На 01 јануари 2021	7.483.707
Депрецијација за годината	1.576.232
На 31 Декември 2021	9.059.939
Нето евидентирана вредност	
На 01 јануари 2020	3.503.609
На 31 Декември 2020	2.378.967
На 31 Декември 2021	1.815.667

Залог врз нематеријални средства

На 31 декември 2021 и 2020 година, Друштвото нема дадено нематеријални средства под залог и истите во целост се користат за вршење на дејност на Друштвото.

6. ВЛОЖУВАЊА

6.1 Вложувања во заеднички контролирани ентитети

На 31 декември 2021 година, вложувањата во заеднички контролирани ентитети во износ од 11.442.951 денари (2020: 11.167.565 денари) се однесуваат на основачки удел во Национално Биро за Осигурување во согласност со барањата на Законот за супервизија на осигурувањето на Република Северна Македонија. Националното Биро за Осигурување е непрофитна организација основана од страна на сите домашни осигурителни компании чија цел е да го заштити интересот на нејзините членови при меѓународно осигурување на моторни возила и да ги претставува членовите пред меѓународните осигурителни компании. Вложувањата во заеднички контролирани ентитети претставуваат вложени каматоносни депозити кои се чуваат на посебни сметки во банки. Националното Биро за Осигурување е обврзано да не ги вложува и да го врати депозитот на секој член при престанување на неговото работење со осигурување на моторни возила.

*Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
(Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)*

7. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА

	2021	2020
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување (нето вредност)	-	-
Финансиски вложувања расположливи за продажба	382.006.959	321.215.430
Финансиски вложувања за тргувanje	44.467.463	48.928.212
Депозити, заеми и останати пласмани	74.000.000	112.772.000
Вкупно	500.474.422	482.915.642

7.1 Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување

На 31 декември 2021 година Друштвото нема финансиски вложувања чувани до достасување (2020: нема).

7.2 Финансиски вложувања расположливи за продажба

	2021	2020
Државни обврзици со рок на достасување над една година	382.006.959	321.215.430
Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	382.006.959	321.215.430
Котирани	-	-
Некотирани	382.006.959	321.215.430
Вкупно	382.006.959	321.215.430

На 31 декември 2021 година Друштвото има финансиски вложувања расположливи за продажба во државни обврзници, со рок на доспевање од 15 до 30 години, (2020: 321.215.430) и каматни стапки од 1,625% до 4,1% (2020: од 2,20% до 4,1%).

7.3 Финансиски вложувања за тргувanje

Состојба на 31 декември 2021 година, финансиските вложувања за тргувanje се состојат од вложувања во удели во инвестициски фондови. Нивната објективна вредност со состојба на 31 декември 2021 година изнесуваше 44.467.463 денари (2020: 48.928.212 денари) усогласена според вредноста на нето имотот по удел на Фондовите на тој датум.

Во текот на 2021 година, Друштвото од промена на објективната вредност на вложувањата кои се чуваат за тргувanje, оствари приход во вкупен износ од 440.223 денари (2020: 404.681 денари) (белешка 18).

7.4 Депозити, заеми и останати пласмани

	2021	2020
Орочени депозити во домашни банки (во денари)	74.000.000	112.772.000
Останати пласмани	-	-
Вкупно	74.000.000	112.772.000

На 31 декември 2021 година Друштвото има вложувања во депозити во домашни банки кои имаат рок на доспевање од 36 месеци (2020: до 24 месеци) и каматни стапки од 1,0% до 1,8% (2020: 1,4% до 2,1%)

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 (Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

8. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

	2021	2020
Бруто резерв за преносна премија		
Состојба на 01 Јануари	-	20.416
Движење во тековна година (Белешка 17)	-	(20.416)
Состојба на 31 Декември (Белешка 14)	-	-
Бруто резерви за штети		
Состојба на 01 јануари	13.607.673	17.328.618
Движење во тековна година (Белешка 21)	247.182.930	(3.720.945)
Состојба на 31 Декември (Белешка 14)	260.790.603	13.607.673
Дел за реосигурување во бруто технички резерви (Белешка 14)	260.790.603	13.607.673

9. ПОБАРУВАЊА

Побарувањата се прикажани во бруто износ намалени за исправката на вредноста на побарувањата од договори за осигурување во согласност со Правилникот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси и измените и дополнувањата, донесени од страна на Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

Агенцијата за супервизија на осигурување на 14.04.2020 година усвои измена на Правилникот за метод на вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси, со примена заклучно со 31.12.2020 година. Ефектот од изменетиот Правилник кој е во примена од 01 Јануари 2021 во однос на стариот Правилник за вреднување на ставките од билансот на состојба даде дополнителен трошок во исправката на побарувања износ од 1.725.492 мил денари признат во Билансот на Успех на Друштвото.

	2021	2020
Побарувања од непосредни работи во осигурување	45.592.178	52.210.553
Исправка на вредност	(25.383.074)	(25.173.684)
	20.209.104	27.036.869
Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	18.462.451	22.965.918
Исправка на вредност	(14.566.640)	(14.123.652)
	3.895.811	8.842.266
Побарувања за финансиски вложувања	4.228.883	5.355.112
Останати побарувања	5.318.304	2.919.907
Исправка на вредност	(2.622.742)	(2.422.750)
	2.695.562	497.157
Вкупно	31.029.360	41.731.404

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 (Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

9.1 Побарувања од непосредни работи во осигурувањето

	2021	2020
Побарувања од осигуреници	39.544.361	43.227.132
Исправка на вредност на побарувања од осигуреници	(24.764.379)	(25.062.269)
	14.779.982	18.164.863
Побарувања од посредници	6.047.817	8.983.421
Исправка на вредност на побарувања од посредници	(618.695)	(111.415)
	5.429.122	8.872.006
Вкупно	20.209.104	27.036.869

Во текот на 2021 година, Друштвото изврши проценка на наплатливоста на салдото на побарувања на премија од осигуреници, врз чија основа изврши отпис поради ненаплатливост на истите во износ од 902.724 денари (2020: 1.517.011 денари).

Анализата на старосната структура на побарувања од непосредни работи во осигурување со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година е како што следи:

	2021
Недоспеани побарувања	6.003.920
	6.003.920
Доспеани побарувања	
до 30 дена	7.326.961
31-60 дена	2.440.950
61-120 дена	3.160.970
121-270 дена	4.773.077
270-365 дена	571.996
над 365 дена	21.314.306
Доспеани побарувања	39.588.259
Исправка на вредност на побарувања од осигуреници	(25.383.074)
Вкупно	20.209.104

	2020
Недоспеани побарувања	6.262.497
	6.262.497
Доспеани побарувања	
до 90 дена	17.520.991
91-120 дена	1.679.466
121-180 дена	1.377.142
181-330 дена	1.341.420
330-425 дена	466.135
над 425 дена	23.562.902
Доспеани побарувања	45.948.056
Исправка на вредност на побарувања од осигуреници	(25.173.684)
Вкупно	27.036.869

Белешки кон финансиските извештаи {продолжува}
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 {Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено}

Побарувања (продолжува)

Движењето на сметката на исправка на вредност на побарувања од непосредни работи во осигурување во текот на 2021 и 2020 година е како што следи:

	2021	2020
На 1 јануари	25.173.684	28.760.931
Дополнителна исправка за годината (Белешка 25)	2.830.151	731.718
Ослободување на исправка за годината (Белешка 25)	(1.718.037)	(2.801.954)
Отпис на побарувања	(902.724)	(1.517.011)
На 31 декември	25.383.074	25.173.684

9.2 Останати побарувања

	2021	2020
Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	18.462.151	22.965.918
Исправка на вредност	(14.566.640)	(14.123.652)
	3.895.811	8.842.266
Побарувања за финансиски вложувања	4.228.883	5.355.112
Останати побарувања	5.318.304	2.919.907
Исправка на вредност	(2.622.742)	(2.422.750)
	2.695.562	497.157
Вкупно	10.820.256	14.694.535

Во текот на 2021 година, Друштвото изврши проценка на наплатливоста на салдото на регресни побарувања, врз чија основа не изврши отпис поради ненаплатливост на истите (2020: 789.403 денари).

Движењето на сметката на исправка на вредност на останати побарувања во текот на 2021 и 2020 година е како што следи:

	2021	2020
На 1 јануари	16.546.402	15.920.530
Дополнителна исправка за годината (Белешка 26)	1.668.984	1.489.782
Ослободување на исправка за годината (Белешка 26)	(1.026.004)	(74.507)
Отпис на побарувања	-	(789.403)
На 31 декември	17.189.182	16.546.402

*Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
(Сите изнаси се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)*

10. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ)

	Опрема и канцелар иски мебел	Компјутери	Моторни возила	Останати средства	Мат.сред. под фин.лизи нг	Вкупно
Набавна вредност						
На 01 јануари 2020	3.700.497	5.471.444	3.392.785	5.009.432	1.847.228	19.421.386
Зголемување	24.400	472.872	-	101.728	-	599.000
Расходување	(377008)	(559.421)	(682.237)	(57.281)	-	(1635947)
На 31 Декември 2020	3.387.889	5.384.895	2.710.548	5.053.879	1.847.228	18.384.438
На 01 јануари 2021	3.387.889	5.384.895	2.710.548	5.053.879	1.847.228	18.384.438
Зголемување	-	764.352	-	2.555	-	766.907
Продажби и расходување	(330.309)	(1.557.143)	-	(2.738.180)	-	(4.625.632)
На 31 Декември 2021	3.057.580	4.592.104	2.710.548	2.318.254	1.847.228	14.525.713
Акумулирана амортизација						
На 01 јануари 2020	3.233.549	5.081.402	2.011.846	1.185.677	1.077.551	12.590.024
Амортизација за годината	152.823	314.555	706.067	723.198	461.808	2.358.450
Расходување	(296.103)	(559.421)	(289.711)	(43.537)	-	(1.188.772)
На 31 Декември 2020	3.090.269	4.386.536	2.428.202	1.865.338	1.539.359	13.759.703
На 01 јануари 2021	3.090.269	4.386.536	2.428.202	1.865.338	1.539.359	13.759.703
Амортизација за годината	137.326	270.974	282.346	572.621	307.870	1.571.135
Продажби и расходување	(329.731)	(1.554.785)	-	(1.548.860)	-	(3.433.376)
На 31 Декември 2021	2.897.863	3.552.724	2.710.548	889.099	1.847.228	11.897.462
Нето евидентирана вредност						
На 01 јануари 2020	466.949	390.043	1.380.938	3.823.755	769.677	6.831.362
На 31 Декември 2020	297.631	548.359	282.346	3.188.541	307.870	4.624.736
На 31 Декември 2021	157.717	1.039.380	-	1.429.155	-	2.628.252

Залог врз опрема

На 31 декември 2021 и 2020 година, Друштвото нема дадена опрема и возила под залог и истите во целост се користат за вршење на дејноста на Друштвото.

11. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	2021	2020
Парични средства во банка	7.709.201	4.371.991
Благатна	-	5.844
Вкупно	7.709.201	4.377.835

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 (Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

12. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА

	2021	2020
Одложени трошоци за премија-стекнување (Белешка 22)	42.136.282	50.211.079
Останати одложени трошоци	20.380	11.580
Вкупно	42.156.662	50.222.659

Одложените трошоци за стекнување на полиси за осигурување ги вклучуваат трошоците за провизија, вариабилниот дел на бруто плати за вработени во внатрешна продажна мрежа и трошоците за печатење на полиси за осигурување.

Горенаведените трошоци за стекнување на нови или обновување на постоечките договори за осигурување, кои настануваат во периодот на известување, се разграничуваат до степен до кој што ќе се покријат од идните приходи.

Агенцијата на супервизија на осигурување усвои измена во правилникот за контен план на друштвата за осигурување и реосигурување (Сл.весник на РСМ 170/2019), друштвата треба да спроведат измени во начинот на признавање, последователно мерење и обелоденување на трошоците за стекнување и одложените трошоци за стекнување најкасно со состојба на 01.01.2021 год. Со измените, поблиску се определува кои ставки се признаваат како трошоци за стекнување, кои потоа соодветно се разграничуваат и се признаваат одложено. Со состојба на 31 декември 2021 година, Друштвото изврши целосно прилагодување кон Упатството за примена на контниот план за друштвата за осигурување и реосигурување (Службен весник на РСМ 170/2019) во однос на пресметката на одложените трошоци за стекнување. Ефектот од примената на новиот Правилник за контен план на друштвата за осигурување со состојба на 01.01.2021 година даде намалување на одложените трошоци за стекнување ДАК во износ од 13.322.563 денари, односно зголемување на трошокот во промената на одложените трошоци за стекнување признат во Билансот на Успех на друштвото.

13. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

13.1 ЗАПИШАН КАПИТАЛ

На 31 декември 2021 година акционерскиот капитал на Друштвото се состои од 7.359 (2020: 5.859) обични акции со номинална вредност од 1,000 ЕУР по акција, односно 452.051.748 денари. Секоја акција има право на еден глас, на дел од добивката (дивиденда) и право на исплата од ликвидационата, односно стечајната маса. Со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година акционерската структура на Друштвото е како што следи:

GRAZER WECHSELEITIGE VERSICHERUNG GRAZ AUSTRIA	% од акциите со право на глас
	100%

	Бр.на акции	Запишан капитал во денари		
	2021	2020	2021	2020
Состојба на 1 јануари	5.859	5.859	359.510.748	359.510.748
Запишани акции во текот на годината	1.500	-	92.541.000	-
Состојба на 31 декември	7.359	5.859	452.051.748	359.510.748

*Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
(Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)*

13.2 ЗАКОНСКИ РЕЗЕРВИ

Резерви за сигурност

Во согласност со Законот за супервизија во осигурувањето, Друштвото е должно да издвојува во резервите за сигурност најмалку една третина од остварената добивка во годината (доколку добивката не се користи за покривање на загуби од предходни години). Кога овие резерви ќе надминат 50% од остварената просечна премија во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексит на пораст на цените на мало, Друштвото не е должно да издвојува од добивката за резервите за сигурност.

Резервите за сигурност се наменети за покривање на обврските од договорите за осигурување во подлог временски период.

Со состојба на 31 декември 2021 година, резервите за сигурност изнесуваат 40.585.544 денари (2020: 40.585.544 денари).

Општа Резерва

Во согласност со локалната законска регулатива, Друштвото до 31 декември 2011 беше обврзано секоја година да издвојува задолжителна општа резерва, која се формира со одземање на 15% од нето добивката. Издвојувањето се врши се до моментот додека резервата не достигне износ кој е еднаков на една петтина од основната главнина. До достигнување на законскиот минимум, оваа резерва може да се користи само за покривање на загубата, а кога ќе го надмине предвидениот минимум, вишокот може да се користи за исплата на дивиденди.

Согласно измените и дополнувањата на Законот за супервизија од 2011 година, се укинува обврската на Друштвото да пресметува и издвојува задолжителна општа резерва согласно Законот за трговски друштва.

Со состојбата на 31 декември 2021, општата резерва изнесува 10.414.284 денари (2020: 10.414.284 денари).

Дивиденда

Во текот на 2021 година, Друштвото не исплати дивиденда (2020: нема).

13.3 СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ

Со состојба на 31 декември 2021 година, субордиираните обврски изнесуваат (нема салдо), (2020: 92.541.000 денари, односно 1.500.000 ЕУР).

На седницата на Собрание на акционери одржано на 28.01.2021 година, од страна на единствениот акционер GRAZER WECHSELTIGE VERSICHERUNG GRAZ AUSTRIA е донесена Одлука за зголемување на основната главнина на Друштвото со трансформирање на заемот од Субордииран долг на влог.

14. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

Со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година, бруто техничките резерви на Друштвото се состојат од следниве видови резерви: бруто резерви за преносни премии, резерви за штети и бруто еквилизациони резерви.

	2021	2020
	Реосигурување (Белешка 8)	Реосигурување (Белешка 8)
Бруто	Нето	Бруто
137.504.271 (12.587.860)	124.916.411 (13.607.673)	112.379.069 (13.607.673)
348.938.672 (248.202.743)	100.735.929 -	90.009.177 -
159.185.908 -	159.185.908 -	143.354.852 -
Состојба на 31 декември	645.628.851	384.838.248
	(260.790.603)	345.743.098
		(13.607.673)
		332.135.425

Резерви за штети

	2021	2020
	Реосигурување (Белешка 8)	Реосигурување (Белешка 8)
Бруто	Нето	Бруто
202.388.246 (13.607.673)	188.780.573 (21.626.009)	225.465.946 (13.607.673)
25.125.202 (248.202.743)	1.019.813 -	26.145.015 (1.451.691)
258.929.495 -	10.726.752 -	-
Состојба на 01 јануари	486.442.943	(260.790.603)
Резерви за настани, пријавени штети (белешка 21)	225.465.946	225.465.946
Резерви за настани, но непријавени штети (белешка 21)	(35.233.682)	(35.233.682)
Останати технички резерви за неистичен ризик	(1.451.691)	(1.451.691)
Еквилизациони резерви	-	-
Состојба на 31 декември	225.652.340	202.388.246
		(13.607.673)
		188.780.573

Преносна премија

	2021	2020
	Реосигурување (Белешка 8)	Реосигурување (Белешка 8)
Бруто	Нето	Бруто
143.354.852 -	143.354.852 -	185.816.321 (20.416)
317.968.181 (302.137.125)	305.154.943 (289.323.887)	266.816.865 (13.770.436)
159.185.908 -	159.185.908 -	13.790.852 (295.487.482)
Состојба на 31 декември	143.354.852	143.354.852

*Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
(Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)*

Бруто технички резерви (продолжува)

Настанатите, пријавени и неисплатени штети по класи на осигурување се прикажани во следната табела:

	2021	2020
Автоодговорност	99.145.235	90.378.220
Каско	2.328.557	3.363.518
Имот	177.005	1.906.708
Незгода	715.085	4.239.272
Зелена карта	34.045.848	11.413.036
Здравствено патничко осигурување	1.092.544	1.078.315
Вкупно	137.504.272	112.379.069

Настанати, но непријавени штети по класи на осигурување се прикажани во следната табела:

	2021	2020
Автоодговорност	80.969.192	76.068.551
Каско	160.238	102.028
Имот	48.371	45.358
Незгода	3.110.965	2.577.258
Зелена карта	264.148.996	10.758.535
Здравствено патничко осигурување	251.816	199.023
Одговорност	249.093	258.424
Вкупно	348.938.671	90.009.177

Преносната премија по класи на осигурување е прикажана во следната табела:

	2021	2020
Автоодговорност	122.240.229	111.975.673
Зелена карта	22.071.280	16.085.940
Границни полиси	361.985	230.166
Здравствено патничко осигурување	433.147	240.520
ЦМР	49.191	58.136
Каско	4.217.861	4.637.703
Осигурување на имот	2.229.802	3.276.237
Одговорност	270.162	286.439
Стока во транспорт	-	-
Лична незгода	7.312.251	6.564.038
Вкупно	159.185.908	143.354.852

Бруто еквилизиона резерва

Еквилизионата резерва претставува дополнителна резерва за штети по договори за осигурување. Еквилизионата резерва се издвојува заради израмнување на нерамномерното настапување на штети, односно израмнување на каков било технички дефицит или натпресечен годишен коефициент на штети. Пресметката е направена врз основа на Правилник за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви.

Со состојбата на 31 декември 2021 година бруто еквилизиона резерва изнесува нула (2020: нула).

*Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
(Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)*

Бруто технички резерви (продолжува)

Според правилникот за МИНИМАЛНИТЕ СТАНДАРДИ ЗА ПРЕСМЕТКА НА ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ, за 2021 и 2020 година се вклучуваат и резерви за индиректни трошоци за обработка на штети.

Во текот на 2021 год. Друштвото има издвоено Резерви за неистечени ризици во износ од 2.521.886 МКД (2020: 2.795.469 МКД).

15. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ

	2021	2020
Одложени даночни обврски	-	-
Тековни даночни обврски	330.466	348.373
Вкупно	330.466	348.373

Тековните даночни обврски претставуваат главно даноци за агентските провизии.

16. ОБВРСКИ

	2021	2020
Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	12.797.131	11.504.047
Останати обврски од непосредни работи на осигурување	20.766.839	18.958.143
Обврски по основ на финансиски лизинг	-	-
Останати обврски	5.300.601	6.461.938
Вкупно	38.864.571	36.924.128

Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување во износ од 12.797.131 денари (2020: 11.507.047 денари) се однесуваат на обврски кон реосигурителот GRACER VEKSELSAITIGE Graz Austria во износ од 12.794.543 денари и кон Институтот за осигурување АД-ИНСИГ Тирана, Албанија во износ од 2.588 денари (2020: обврски кон реосигурителот GRACER VEKSELSAITIGE Graz Austria во износ од 11.501.456 денари и кон Институтот за осигурување АД-ИНСИГ Тирана, Албанија во износ од 2.591 денари).

Останати обврски од непосредни работи на осигурување

	2021	2020
Обврски по основ на учество во Гарантен Фонд	275.386	-
Обврски за судски трошоци по основ на регрес од НО	165.640	236.459
Обврски по основ на провизија на застапници во осигурувањето	1.011.703	1.196.596
Обврски по основ на провизија на осигурително брокерски друштва	2.181.491	1.756.129
Обврски по основ на провизија на останати субјекти	2.028.236	59.548
Обврски по основ на противпожарен придонес	454.604	448.789
Обврски по основ на останати законски пропишани давачки	1.550.080	1.375.275
Обврски за примани аванси по основ на надомест на штети	13.099.699	13.885.347
Вкупно	20.766.839	18.958.143

*Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Са состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
(Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)*

Обврски (продолжува)**Останати обврски**

	2021	2020
Обврски спрема вработените	4.089.340	3.914.948
Обврски спрема добавувачи во земја	534.816	1.848.553
Обврски спрема добавувачи во странство	280.954	-
Останати краткорочни обврски, други	395.491	698.437
Вкупно	5.300.601	6.461.938

17. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА)

Година што завршува на 31 декември 2021

	Бруто полисирана премија (Белешка 14)	Промена на преносната премија	Бруто полисирана премија предадена во реосигурување (Белешка 14)	Промена во бруто резервата за преносна премија – дел за реосигурување (Белешка 8)	Нето приходи од премија
Авто одговорност	230.181.872	10.584.765	9.257.697	-	210.339.410
Границни полиси	1.915.211	131.819	-	-	1.783.392
Зелен картон	53.821.709	5.985.340	2.170.670	-	45.665.699
Здравствено осигурување	3.258.187	192.627	-	-	3.065.560
Осигурување на имот	4.404.870	(1.046.435)	1.357.108	-	4.094.197
Каско осигурување	7.870.093	(740.051)	-	-	8.610.144
Лични незгоди	15.757.930	748.213	-	-	15.009.717
ЦМР	159.285	(8.945)	-	-	168.230
Стока во транспорт	-	-	-	-	-
Одговорност	599.024	(16.277)	27.763	-	587.538
ВКУПНО	317.968.181	15.831.056	12.813.238	-	289.323.887

*Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
(Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)*

Заработка премија (нето приходи од премија) (продолжува)**Година што завршува на 31 декември 2020**

	Бруто полисирана премија (Белешка 14)	Промена на преносната премија	Бруто полисирана премија предадена во реосигурување (Белешка 14)	Промена во бруто резервата за преносна премија – дел за реосигурување (Белешка 8)	Нето приходи од премија
Авто одговорност	199.887.541	(24.215.821)	4.219.577	-	219.883.785
Гранични полиси	957.774	(36.480)	-	-	994.254
Зелен картон	35.685.829	(15.184.561)	7.524.251	-	43.346.139
Здравствено осигурување	2.658.151	(350.848)	-	-	3.008.999
Осигурување на имот	5.294.157	(307.809)	2.019.228	-	3.582.738
Каско осигурување	8.283.305	(1.336.677)	-	-	9.619.982
Лични незгоди	13.325.252	(937.839)	-	-	14.263.091
ЦМР	109.962	(71.597)	-	-	181.559
Стока во транспорт	-	(2.287)	-	-	2.287
Одговорност	614.894	(17.550)	7.380	(20.416)	604.648
вкупно	266.816.865	(42.461.469)	13.770.436	(20.416)	295.487.482

18. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	2021	2020
Приходи од камати		
Приходи од камати од дадени депозити	1.600.776	1.989.761
Приходи од камата од хартии од вредност	10.728.577	10.073.643
Приходи од вложени средства во Гарантен Фонд	172.401	257.775
	12.501.754	12.321.179
Позитивни курсни разлики		
Позитивни курсни разлики	182.307	467.246
	182.307	467.246
Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност) (белешка 7.3)	440.223	404.681
Зголемување на вредноста на вложувањата	20.635	
Реализирани добивки (капитална добивка) од продажба на вложувања	129.868	283.352
	590.726	688.033
Вкупно	13.274.787	13.476.458

*Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
(Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)*

19. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ

	2021	2020
Приходи од Гарантен Фонд по основ на надомест за обработка на штети од неосигурани и непознати моторни возила	608.750	651.900
Приходи од Гарантен Фонд по основ на реализирани регресни побарувања (вонсудски и судски)	2.617.886	1.853.015
Приходи од друштвата за осигурување по основ на надомест за обработка на услужни исплатени штети	266.635	258.249
Останати приходи	-	-
ВКУПНО	3.493.271	2.763.164

20. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	2021	2020
Приходи по основ на казни и надоместоци	1.969.881	628.517
Останати приходи	5.494.470	566.606
ВКУПНО	7.464.351	1.195.123

21. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ)

	Бруто		Реосигурување		Нето	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Настанати, исплатени штети во тековната година	142.144.659	150.456.751	(785.648)	(3.443.271)	141.359.011	147.013.480
Промени во резервите за штети (белешка 8, 14)	284.054.697	(23.077.700)	(247.182.930)	3.720.945	(36.871.767)	(19.356.755)
Приходи од регресни побарувања	(2.636.677)	(1.246.410)	-	-	(2.636.677)	(1.246.410)
Настанати штети (нето трошоци за штети)	423.562.679	126.132.641	(247.968.578)	277.674	175.594.101	126.410.315

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 (Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Настанати штети (нето трошоци за штети) (продолжува)

Следната табела ги прикажува трошоците за штети по класи на осигурување:

2021

	Бруто исплатени штети	Промени во бруто резервите за штети	Учество на реосигурителите во исплатените штети	Учество на реосигурителите во промените во резервите за штети	Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	Вкупно
Автоодговорност	117.686.426	277.816.656	(785.648)	1.019.813	(2.636.677)	393.100.570
Границни полиси	550.000	-	-	-	-	550.000
Зелен картон	9.697.509	11.874.279	-	(248.202.743)	-	(226.630.955)
Здравствено осигурување	18.708	67.018	-	-	-	85.726
Осигурување на имот	2.643.256	(1.726.693)	-	-	-	916.563
Каско осигурување	5.208.801	(976.752)	-	-	-	4.232.049
Лични незгоди	6.339.959	(2.990.479)	-	-	-	3.349.480
Одговорност	-	(9.332)	-	-	-	(9.332)
Вкупно	142.144.659	284.054.697	(785.648)	(247.182.930)	(2.636.677)	175.594.101

2020

	Бруто исплатени штети	Промени во бруто резервите за штети	Учество на реосигурителите во исплатените штети	Учество на реосигурителите во промените во резервите за штети	Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	Вкупно
Автоодговорност	122.721.636	(13.338.143)	(3.443.271)	3.720.945	(1.246.410)	108.414.757
Границни полиси	-	-	-	-	-	-
Зелен картон	16.083.407	(8.614.020)	-	-	-	7.469.387
Здравствено осигурување	1.199.330	414.669	-	-	-	1.613.999
Осигурување на имот	496.943	855.494	-	-	-	1.352.437
Каско осигурување	6.890.109	(1.080.936)	-	-	-	5.809.173
Лични незгоди	3.065.326	(1.202.439)	-	-	-	1.862.887
Одговорност	-	(112.325)	-	-	-	(112.325)
Вкупно	150.456.751	(23.077.700)	(3.443.271)	3.720.945	(1.246.410)	126.410.315

22. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО**22.1 Трошоци за стекнување**

	2021	2020
Провизија	79.218.038	40.811.622
Плати за вработени-продажба	28.487.863	28.465.215
Трошоци за маркетинг	233.329	26.029.905
Трошоци за печатење полиси	936.235	317.487
Промена во одложени трошоци за стекнување	8.074.797	13.145.824
Вкупно	116.950.262	108.770.053

*Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Са состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
(Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)*

Нето трошоци за спроведување на осигурувањето (продолжува)
Трошоци за стекнување (продолжува)

Во продолжение е прикажана промената во одложените трошоци за стекнување за годините кои завршуваат на 31 декември 2021 и 2020 година:

	2021	2020
На 1 јануари	50.211.079	63.356.903
Промена на одложени трошоци за стекнување на полиси за осигурување	(8.074.797)	(13.145.824)
На 31 декември (Белешка 12)	42.136.282	50.211.079

22.2 Административни трошоци

	2021	2020
Трошоци за вработените	21.552.306	23.488.349
- плати за администрација и проценка и ликвидација	20.416.734	20.949.487
- останати трошоци за вработени	1.135.572	2.538.862
Трошоци за наемнини	9.733.273	10.331.264
Трошоци за телекомуникациски и транспортни услуги (ПТТ)	1.516.643	1.556.868
Трошоци за даночи и придонеси - такси	934.731	545.183
Трошоци за електрична енергија	1.309.863	1.238.743
Трошоци за потрошено гориво	866.856	720.882
Амортизација на материјални и нематеријални средства	3.147.367	3.842.842
Трошоци за банкарски услуги	906.598	775.429
Трошоци за ревизии	386.526	552.947
Трошоци за останати услуги, адвокатски трошоци и техничка консултација	143.666	156.142
Трошоци за преводи и нотаризации	355.840	182.943
Трошоци за услуги за одржување на мрежата и ИТ	1.438.659	789.784
Трошоци по основ на надоместоци за службени патувања и патни трошоци	181.636	262.713
Трошоци за репрезентација	251.605	169.874
Трошоци за услуги за одржување на објекти	170.505	299.388
Трошоци за квалификации (обука)	183.263	31.626
Трошоци за претплата на весници и списанија	34.599	55.313
Трошоци за резервирања за пензиски планови, нето	179.281	22.293
Трошоци за канцелариски и потрошени материјали	385.013	352.131
Останати трошоци	2.271.200	1.318.499
Вкупно	45.949.430	46.693.213

*Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
(Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)*

Трошоци за вработените

Трошоците за плата во Друштвото се евидентираат поодделено, односно делот од платите во продажба се дел од трошоците за стекнување, додека платите за вработените во администрацијата и во процена и ликвидација на штети се прикажуваат како административни трошоци.

Обврските по основ на нето плати и придонеси на Друштвото се прикажани во вкупен износ.

	2021	2020
Нето плати	32.666.010	32.741.605
Придонеси	16.238.587	16.673.097
Останати трошоци за вработени	1.135.572	2.538.862
Вкупно	50.040.169	51.953.564

23. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	2021	2020
Трошоци од камати за субординиран заем	101.014	1.850.877
Негативни курсни разлики	469.610	401.209
Реализирани загуби од продажба на финансиски имот – капитална загуба	—	—
Останати трошоци од вложувања	102.830	87.329
Вкупно	673.454	2.339.415

24. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ

	2021	2020
Трошоци за исплата на штети по основ на непознати и неосигурани моторни возила	9.560.981	9.084.407
Трошоци по основ на противпожарен придонес	4.836.458	4.115.612
Премија предадена во реосигурување по основ на неосигурани и непознати моторни возила	221.794	254.954
Трошоци по основ на останати законски давачки	3.315.899	2.799.226
Трошоци по основ на финансирање на супервизорскиот орган	2.896.644	2.685.700
Трошоци по основ на финансирање на Националното биро за осигурување	2.154.387	2.104.922
Судски трошоци по основ регрес на НО	797.563	724.629
Вкупно	23.783.726	21.769.450

25. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА

	2021	2020
Дополнителна исправка на побарувањата од непосредни работи во осигурување (белешка 9)	3.732.876	731.718
(Ослободување на исправка) на побарувања од непосредни работи во осигурување (белешка 9)	(2.620.762)	(2.801.954)
Вкупно	1.112.114	(2.070.236)

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 (Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

26. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКУЧУВАЈКИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА

	2021	2020
Загуби поради обезвреднување на останатите побарувања, освен побарувања по основ на премија за осигурување (Белешка 9)	642.980	1.415.275
Останати расходи	2.066.071	1.682.998
	2.709.051	3.098.273

27. ДАНОЧЕН РАСХОД

	2021	2020
Тековен даночен трошок (данок на добивка)	-	-
Одложен данок на добивка	-	-
	-	-

Во продолжение е усогласувањето на вкупниот даночен расход со билансот на успех за годините што завршуваат на 31 декември 2021 и 2020 година:

	2021	2020
(Загуба)/Добивка пред оданочување	(53.360.631)	5.773.620
Неодбитни трошоци за даночни цели	1.222.814	2.296.785
Даночна основница	(52.137.817)	8.070.405
Намалување на даночна основница	-	(8.070.405)
Пресметан данок на добивка	-	-
Ефективна даночна стапка	-	-

Врз основа на член 77 и 80 од Зконот за даночна постапка, и врз основа на член 19 од Законот за Данок на Добивка Друштвото по доставеното Барање за пренесување на остварената загуба намалена за непризнаените расходи за 2019 година, на 20.05.2020 година од Управа за Јавни Приходи има добиено Решение под бр. 27-103/1-15 за пренесување наискажаната загуба од 2019 година на терет на добивките за 2020, 2021 и 2022 година.

28. ЗАРАБОТКА/ЗАГУБА ПО АКЦИЈА

Основната заработка (загуба) по акција е пресметана така што нето добивката/загубата за годината која припаѓа на обичните акционери се дели со пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината:

	2021	2020
(Загуба)/Заработка која припаѓа на акционерите	(53.360.631)	5.773.620
Намалено за: дивиденди за приоритетните акции	-	-
Нето (загуба)/добивка која припаѓа на имателите на обични акции	(53.360.631)	5.773.620
Пондериран просечен број на обични акции	7.359	5.859
Основна (загуба)/заработка по акција (Денари по акција)	(7.251)	985

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
(Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)**Податоци за коефициент на штети, коефициент на трошоци и комбиниран коефициент – по класи на осигурување**

Согласно Правилникот за минимални стандарди за пресметка на техничките резерви издаден од страна на Агенција за супервизија на осигурувањето на Република Северна Македонија, Друштвото ги пресметува коефициентот на штети, коефициентот на трошоци и комбинираниот коефициент.

	2021	2020	2021	2020	Бруто комбиниран коефициент	Бруто комбиниран коефициент
Коефициент на штети	Коефициент на штети	Коефициент на трошоци	Коефициент на трошоци			
неизгода	22,3%	13,1%	53,1%	49,2%	75,5%	62,3%
каско	49,2%	60,4%	49,9%	45,9%	99,0%	106,3%
карго	-	-	24,9%	(40,6%)	24,9%	(40,6%)
имот пожар	38,1%	76,2%	88,0%	96,5%	126,1%	172,7%
имот останато	-	-	30,3%	44,1%	30,3%	44,1%
АО	64,7%	43,8%	67,5%	61,5%	132,2%	105,3%
одговорност	(1,6%)	(18,6%)	51,9%	51,2%	50,4%	32,6%
здравствено патничко	2,8%	53,6%	47,1%	56,8%	49,9%	110,4%
Вкупно	60,7%	42,8%	65,9%	60,4%	126,6%	103,2%

29. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ ЛИЦА

Со состојбата на 31 декември 2021 и 2020 година трансакциите со поврзани лица во текот на 2021 и 2020 година биле како што следи:

2021	Матично друштво	Останати поврзани лица	Клучен раководен кадар	
				Вкупно
Вкупно средства	-	30.400	-	30.400
Побарувања	-	30.400	-	30.400
-Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	-	30.400	-	30.400
Вложувања	-	-	-	-
-Дадени депозити	-	-	-	-
Вонбилансна евиденција	-	-	-	-
-Гаранции и други облици на емство	-	-	-	-
Вкупно обврски	13.075.497	-	462.827	13.538.324
Обврски	13.075.497	-	462.827	13.538.324
-Обврски спрема друштва за осигурување по основ на премија за реосигурување	12.794.543	-	-	12.794.543
-Останати обврски (Белешка 13.3)	280.954	-	462.827	743.781
Вонбилансна евиденција	-	-	-	-
-Гаранции и други облици на емство	-	-	-	-
Вкупно приходи	2.312.314	74.222	-	2.386.536
Краткорочни користи за клучен раководен кадар	-	-	6.049.214	6.049.214
Вкупно расходи	13.195.206	4.752.413	6.049.214	23.996.833

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 (Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Трансакции со поврзани лица (продолжува)

Во текот на дванаесет месечниот период во 2021 година Друштвото има реализирано вложувања во државни обврзници во вкупен износ од 76.265 МКД илјади (2020: МКД 105.594 илјади) од кои 36.794 МКД илјади (2020: МКД 25.021 илјади) купувања реализирани преку секундарниот пазар на капитал т.е. купувања со посредство на банка од продавач BVG Beteiligung und Verwaltungsgesellschaft GmbH. Продавачот на хартиите од вредност е дел од Групацијата на која припаѓа друштвото односно согласно сопственичката структура на Групацијата, BVG Beteiligung und Verwaltungsgesellschaft GmbH и Друштвото имаат заеднички сопственик, Grazer Wechselseitige Versicherung AG.

	Ентитети кои имаат заедничка контрола или значително влијание врз друштвото				Клучен раководен кадар	Вкупно
	Матично друштво	влијание врз друштвото	Клучен раководен кадар	Вкупно		
Вкупно средства	-	33.600	-	-	33.600	
Побарувања	-	33.600	-	-	33.600	
-Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	-	33.600	-	-	33.600	
Вложувања	-	-	-	-	-	
-Дадени депозити	-	-	-	-	-	
Вонбилиансна евиденција	-	-	-	-	-	
-Гаранции и други облици на емство	-	-	-	-	-	
Вкупно обврски	106.248.234	-	460.567	106.708.801		
Обврски	106.248.234	-	460.567	106.708.801		
-Обврски спрема друштва за осигурување по основ на премија за реосигурување	11.501.456	-	-	-	11.501.456	
-Останати обврски (Белешка 13.3)	94.746.778	-	460.567	95.207.345		
Вонбилиансна евиденција	-	-	-	-	-	
-Гаранции и други облици на емство	-	-	-	-	-	
Вкупно приходи	1.476	82.209	-	-	83.685	
Краткорочни користи за клучен раководен кадар	-	-	5.553.705	5.553.705		
Вкупно расходи	13.297.289	5.296.936	5.553.705	24.147.930		

30. ТРАНСАКЦИИ СО НАЦИОНАЛНО БИРО ЗА ОСИГУРУВАЊЕ

	2021	2020
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	11.442.951	11.167.565
Побарувања од Национално Биро за Осигурување	3.991.413	8.655.466
Обврски кон Национално Биро за Осигурување	441.026	236.459
Приходи од вложувања	172.401	257.775
Приходи за обработка на штети	608.750	651.900
Приходи од реализирани регресни побарувања	2.617.886	1.853.015
Трошоци	12.734.725	12.168.912

31. ПОТЕНЦИЈАЛНИ И ПРЕЗЕМЕНИ ОБВРСКИ

Судски спорови

Друштвото дејствува во областа на осигурувањето и редовно ги следи значајните судски постапки кои произлегуваат од неговото редовно работење. Друштвото издвојува резерви за судски спорови кои се вклучени во резервите за штети.

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на раководството на Друштвото и на датумот на овие извештаи не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски по овој основ.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во финансиските извештаи.

32. УСОГЛАСЕНОСТ СО ЗАКОНСКАТА РЕГУЛАТИВА

На 31 декември 2021 година Друштвото ги исполнува барањата на Законот за супервизија на осигурување во врска со покривање на маргина на солвентност, пропишаните лимити за вложувањата на капиталот како и вложувањата на средствата кои ги покриваат техничките резерви.

Друштвото не е усогласено со член 77 став 3 точка 2 од Законот за супервизија на осигурувањето за вредноста на капиталот во однос на Гарантниот фонд.

33. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ РИЗИК

Цели на управување со ризикот и политики за намалување на ризикот од осигурување

Управувањето со ризикот од осигурување е клучен за работењето на Друштвото. Целта е да се одберат средства чии рокови и износи на доспевање ќе бидат усогласени со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по договорите за осигурување.

Осигурителната активност на Друштвото претставува покривање на штети на лица или правни субјекти – осигуреници на Друштвото, што произлегуваат од осигурени настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и обемот на штетите што произлегуваат од договорите за осигурување.

Друштвото управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити на суми на осигурување, процедури за одобрување при прием на ризици во осигурување, ценовни тарифи, процедури за пријава, процена и решавање на штети и централизирано управување со реосигурувањето.

Политика на превземање ризик

Политиката на Друштвото при склучување договори за осигурување е постигнување дисперзија на ризикот, со што би се обезбедило избалансирано портфолио кое се базира на широко портфолио со исти или слични ризици во текот на повеќегодишен период, со што се изедначува резултатот, односно се ублажува променливоста на истиот.

Политиката на Друштвото за склучување на договори за осигурување е презентирана во годишниот план за работа, во кој се утврдени класите за осигурување, како и индустриските сектори во кои Друштвото е подготвено да превзема ризици. Сите договори за осигурување се по природа годишни и Друштвото има право да одбие обнова или продолжување на истите, а воедно има право на промена на условите на договорот при негово продолжување.

Политика на реосигурување

Друштвото реосигурува дел од договорите за осигурување со цел контрола на изложеноста кон штетни настани и со цел заштита на изворите на капитал.

Друштвото склучува комбинација од пропорционални и непропорционални договори за реосигурување за да ја намали нето изложеноста на ризикот од осигурување. Исто така, Друштвото обезбедува и факултативно реосигурување за одредени специфични осигурени ризици. Факултативните договори претходно се одобруваат и трошоците по истите се следат на редовна основа.

Друштвото редовно ја следи финансиската состојба на реосигурувачите и периодично ги проверува договорите за реосигурување. Раководството на Друштвото ги определува минималните безбедносни критериуми за прифатливо реосигурување и следи дали при склучување на договорите за реосигурување истите се запазени. Исто така, раководството на Друштвото редовно ја следи успешноста на Програмата за реосигурување. Друштвото склучува договори за реосигурување со неповрзани реосигурувачи со цел контрола на изложеноста од загуби како резултат на настанување на еден штетен настан.

Усогласеност на средствата и обврските

Средствата кои ги покриваат техничките резерви се оние кои на Друштвото му служат за покривање на идни обврски кои произлегуваат од договорите за осигурување и можните загуби во однос на оние ризици за кои Друштвото е должно да издвои средства за техничките резерви.

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото.

Друштвото активно управува со својата финансиска позиција користејќи пристап со кој се балансира квалитетот, дисперзија, ликвидноста и повратот на вложувањата, земајќи ги во предвид лимитите одредени во Законот за супервизија на осигурувањето.

Во табелата во продолжение е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата што ги покриваат техничките резерви:

	2021	2020
Средства		
Парични средства	7.709.201	4.377.835
Депозити во банки	74.000.000	112.772.000
Вложувања во хартии од вредност	382.006.959	321.215.430
Друг вид на вложување (до 10% од резерви на преносна премија)	-	-
Удели и акции на инвестициски фондови кои се регистрирани во РМ	44.467.463	48.928.212
	508.183.623	487.293.477
Обврски (нето технички резерви)		
Резерви за преносни премии нето од делот на реосигурители	159.185.908	143.354.852
Резерви за штети нето од делот на реосигурители	225.652.340	188.780.573
	384.838.248	332.135.425
Усогласеност на средства и обврски	123.345.375	155.158.052

Средствата кои ги покриваат техничките резерви се пресметани согласно Правилникот за видови и карактеристики на средствата кои ги покриваат техничките резерви и средствата кои ја покриваат математичката резерва, како и детално пласирање и ограничување на тие вложувања и нивно вреднување.

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, депозитите на осигурителното друштво во банки не смеат да надминат 60% од вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви. Исто така вложувањата во обврзници и/или други хартии од вредност издадени и гарантирани од Република Северна Македонија не смеат да надминат 80% од вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви. Понатаму, износот на пари и парични еквиваленти не смее да надминува 3% од вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви, а износот на удели и акции на инвестициски фондови кои се регистрирани во Република Северна Македонија не смее да надминува 20%.

На 31 декември 2021 година паричните средства на друштвото изнесуваат 1,5% (2020: 0,9%), депозитите во банки изнесуваат 14,6% (2020: 23,1%), обврзниците и државните записи изнесуваат 75,2% (2020: 65,9%), уделите и акциите на инвестициони фондови регистрирани во Република Северна Македонија изнесуваат 8,8% (2020: 10,0%), друг вид на вложувања (до 10% од резервите на преносна премија) со состојба на 31 декември 2021 нема (2020: нема), од вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви. Друштвото на 31 декември 2021 година е усогласено со лимитот за дозволени вложувања согласно член 89 од Законот за супервизија на осигурувањето.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжува)

Усогласеност на средствата и обврските (продолжува)

Исто така, согласно регулативата, вкупните депозити на едно осигурително друштво во една банка не смеат да надминат 25% од средствата кои ги покриваат техничките резерви на Друштвото. На 31 декември 2021 година, Друштвото е усогласено со пропишаните коефициенти (на 31 декември 2020 година, Друштвото било усогласено).

Осигурување на лица од последици на несреќен случај (незгода)

Карактеристики

Во рамките на овој вид на осигурување се регулираат односите помеѓу осигурувачот и осигуреникот во случај на смрт од последици на несреќен случај, траен инвалидитет (инвалидитет) од последици на несреќен случај, повремена неспособност за работа (дневен надомест) и влошено здравје кое бара лекарска помош (трошоци за лекување).

Управување со ризикот

Основните ризици во оваа класа на осигурување се поврзани со дејноста на потенцијалните осигуреници, возраста, полот. Најголемиот ризик произлегува од самата природа на оваа класа на осигурување која што е непредвидлива и се случува неочекувано.

Настанот што предизвикува штета најчесто се случува ненадејно при што причината за штета лесно се определува. Во овој случај штетата може да биде пријавена со одложен рок, а нејзиното решавање ќе биде завршено по завршувањето на лекувањето и комплетирање на документацијата. Соодветно, осигурување на лица од последици на несреќен случај (незгода) се класифицира како долготочно поради одложување на временските рокови.

Одговорност кон трети лица

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување од одговорност кон трети лица. Согласно овие договори надомест се исплатува за настанување на осигурен настан. Истиот може да биде од материјална или нематеријална природа. Периодот на решавање на материјалните штети е пократок во однос на периодот на решавање на нематеријалните штети поради самата природа на овој тип на штети.

Најголем дел од договорите за осигурување кај кои што е настаната материјална штета од одговорност кон трети лица не се предмет на значајна комплексност така што крајниот исход е помалку неизвесен. Кај нематеријалните штети времетраењето на процесот на исплата на штетата од датумот на пријавување на штета до датумот на решавање на истата зависи од повеќе фактори како што се природата на покритието и условите на полисата.

Управување со ризикот

Управувањето со ризикот од договори за осигурување од одговорност кон трети лица се прави главно преку изборот на ризик, соодветна стратегија за инвестирање, проценка и реосигурување. Друштвото ги следи и реагира на промените на општите економски и комерцијални услови во опкружувањето во кое работи за да се осигура дека само оние ризици кои се во согласност со критериумите на Друштвото се предмет на осигурување.

Главен ризик кај нематеријалните штети кои произлегуваат од договорите за осигурување од одговорност е трендот на судовите да одредуваат високо ниво на надомест што значајно варира помеѓу предмети и различни судови.

Имот

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување на имот што се наоѓа на територијата на Република Северна Македонија. Договорите за осигурување на имот до одредени лимити го заштитуваат осигуреникот од загуба или штета на неговиот имот.

Настанот што предизвикува штета на градежни објекти или друг имот најчесто се случува ненадејно (како што е пожар или кражба) при што причината за штета лесно се определува. Во овој случај штетата ќе биде брзо пријавена и може да биде решена без одлагање. Соодветно имотното осигурување се класификува како краткорочно, што значи дека зголемувањето на трошоците и повратот на вложувањето се од помало значење.

Управување со ризикот

Главните ризици поврзани со овие договори е ризикот од осигурување, ризикот од дејствувањата на конкуренцијата и искуството со штети (вклучувајќи го и променливото настапување на природни непогоди).

Ризикот од овие осигурувања е Друштвото да го потцени ризикот кој го осигурува. Ризикот од секоја поодделна полиса ќе варира во зависност од повеќе фактори како што се локацијата, воспоставените сигурносни мерки и карактеристиките на имотот. За осигурувањето на имот на физички лица се очекува голем број од имотите да бидат изложени на слични ризици. Меѓутоа, ова не важи за деловните објекти.

Голем број од деловните објекти претставуваат специфична комбинација на локација, вид на работење и воспоставени сигурносни мерки. Пресметката на премијата е пропорционална со ризикот овие полиси да бидат субјективни и со тоа и поризични.

Друштвото го реосигурува ризикот од штета е над утврдениот износ на самопридржај на Друштвото.

Каско осигурување на моторни возила

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување на возила на територијата на Република Северна Македонија. Брзото плаќање го заштитува осигуреникот од загубата на вредноста на физичка штета на возилото и на имотот во моментот на случување на штетниот настан.

Управување со ризикот

Генерално гледано овие штети се помалку комплексни и е потребен пократок период за да се разрешат, така што тие носат умерен ризик. Друштвото редовно ги следи трендовите и соодветно реагира на промените на надоместот за овој вид на штети, судските парници и зачестеноста на пријавување на штети.

Зачестеноста на овие штети зависи од неповољните временски услови. Исто така тие зависат и од цената на горивото и економските активности, кои што влијаат на сообраќайните активности.

Туристичка помош

Карактеристики

Друштвото врз основа на договорот за осигурување, а во зависност од видот на осигурителното покритие, обезбедува услуги наведени во полисата, кои произлегуваат од осигурените случаи што ќе настанат во странство и се поврзани со патувањето во странство, и тоа здравствена помош и осигурување, помош при патување и осигурување, осигурување од незгода, осигурување на багаж, деловна помош и осигурување, отказ на патување, дополнително осигурување за ски пакет (со доплата на премија), дополнително осигурување од спортска незгода (со доплата на премија).

Управување со ризикот

Зачестеноста на овие штети директно е поврзано со патувањата на осигурените лица, а бројот на пријавени штети е поголем во летните месеци.

Настанот што предизвикува штета како причина за штета лесно се определува. Во овој случај штетата ќе биде пријавена и може да биде решена без одлагање. Соодветно патничкото осигурување се класифицира како краткорочно, што значи дека зголемувањето на трошоците и повратот на вложувањето се од помало значење.

Развој на штети

Рун офф анализа засебно за резервата за настанати и пријавени штети и резервата за настанати непријавени штети, како и на кумулативна основа, се прави во согласност со Правилникот за минимални стандарди за пресметка на технички резерви, кој стапи на сила на 01 јануари 2012 година.

Концентрација на ризикот од осигурување

Главен аспект на ризикот од осигурување со кој се соочува Друштвото е концентрацијата на ризик која може да постои доколку се случи одреден штетен настан кој би можел значително да влијае врз обврските на Друштвото. Ова може да произлезе од еден договор за осигурување или повеќе помали, но поврзани договори кои би можеле да предизвикаат значителни обврски за Друштвото. Важен аспект на концентрација на ризикот од осигурување е дека може да настане со кумулирање на ризиците од повеќе поодделни класи на осигурување.

Географска и секторска концентрација

Ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република Северна Македонија.

Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значителна концентрација кон ниту једна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

Овие ризици се управуваат и преку склучување на договори за реосигурување. Друштвото склучува договори за реосигурување, како што се – реосигурување на вишок на лимит за следните класи на осигурување: имот и одговорност кон трети лица како и целосно реосигурување за поединечни класи на осигурување кое обезбедува заштита од вкупниот ризик. Друштвото редовно ја следи програмата за реосигурување, како и трошоците и користите од истата.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

*Са состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжува)*

Каматен ризик

Изложеноста на Друштвото на каматен ризик првенствено произлегува од портфолиот на вложувања во должнички хартии од вредност.

Обврските од договорите за осигурување се краткорочни и каматниот ризик се намалува преку вложување во должнички инструменти кои во најголем дел се со фиксна камата (државни записи).

Краткорочните обврски за осигурување и реосигурување не се директно чувствителни на пазарните каматни стапки бидејќи се некаматоносни.

Каматен ризик (продолжува)**На 31 Декември 2021 година****Инструменти со фиксна каматна стапка**

	Инструменти со променлива каматна стапка						над 5 години	некамато-носни
	до 1 до 3 месец	од 3 до 12 месеци	од 1 до 5 години	над 5 години	некамато-носни			
Вкупно								
Средства								
Должнички хартии од вредност чувани до доспевање								
Финансиски вложувања расположливи за продажба	382.006.959						382.006.959	
Акции и удели во инвестициски фондови ороочени депозити	44.467.463							44.467.463
Вложувања во заеднички контролирани јединети	74.000.000	18.500.000					55.500.000	
Средства од реосигурување	11.442.951							11.442.951
Побарувања	260.790.603						260.790.603	
Парични средства и парични еквиваленти	31.029.360						31.029.360	
Обврски	(38.864.571)	(38.864.571)	(38.864.571)	(38.864.571)	(38.864.571)	(38.864.571)	(38.864.571)	(38.864.571)
	772.581.966	18.500.000					55.500.000	382.006.959
								316.575.007

Каматен ризик (продолжува)**На 31 Декември 2020 година****Инструменти со фиксна каматна стапка**

	Вкупно	Инструменти со променлива каматна стапка			од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 5 години	над 5 години	Некаматоносни
		кamatna	стапка	месец					
Средства	553.800.119	27.100.000					85.672.000	321.215.430	119.812.689
Должнички хартии од вредност чувани до доспевање									
Финансиски вложувања расположливи за продажба	321.215.430							321.215.430	
Акции и удели во инвестициски фондови ороочени депозити	48.928.212								48.928.212
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	112.772.000	27.100.000					85.672.000		
Средства од реосигурување	11.167.565								11.167.565
Побарувања	13.607.673								13.607.673
Парични средства и парични еквиваленти	41.731.404								41.731.404
Обврски	4.377.835								4.377.835
Обврски	(36.924.128)								(36.924.128)
516.875.991	27.100.000						85.672.000	321.215.430	82.888.561

*Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжува)*

Каматен ризик (продолжува)

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

Анализата на сензитивноста е одредена врз основа на изложеноста на Друштвото на промена на каматните стапки на финансиските инструменти на денот на билансот на состојба. Со состојба на 31 декември 2021 година, доколку каматните стапки се 1000 основни поени повисоки/пониски, а останатите променливи се константни, добивката пред оданочување на Друштвото за годината која завршува на 31 декември 2021 година ќе биде намалена/зголемена за приближно 185.000 денари (2020: 271.000 денари).

Кредитен ризик

Друштвото е изложено на кредитен ризик, што претставува ризик договорната страна да не биде во можност да ги плати износите во целост во моментот на нивното доспевање. За да ја контролира изложеноста кон кредитниот ризик, Друштвото редовно врши кредитна проценка на финансиската состојба на овие странки.

Побарувања по основ на осигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога осигурениците нема да ги исполнат своите финансиски обврски што произлегуваат од договорите за осигурување. Изложеноста на Друштвото на кредитен ризик изнесува максимално до износот на сметководствената вредност на побарувањата по основ на премија и останатите побарувања. Побарувањата по основ на премии се од голем број на клиенти и се на нормална комерцијална основа, така што концентрацијата на кредитен ризик е минимална. Друштвото редовно ги следи побарувањата по основ на премии, со што изложеноста кон кредитен ризик е контролирана. Анализата на старосната структура на доспеаните побарувања од купувачите за неплатени премии е дадена Белешка 9.

Средства од реосигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик и преку средствата од реосигурување. Друштвото склучува договори за реосигурување со првокласни реосигурители и концентрацијата на ризик се избегнува преку следењето на политиката на Друштвото преку поставените лимити кои се ревидираат секоја година. Раководството на Друштвото редовно прави оценка на кредитоспособноста на реосигурителите за да може да ја ажурира стратегијата за реосигурување.

Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање и расположливи за продажба

Друштвото е изложено на кредитен ризик кај хартиите од вредност кои се чуваат до доспевање и кај хартиите од вредност расположливи за продажба во однос на можната ненаплатливост од другите странки.

Сепак земајќи во предвид дека Друштвото вложува во обврзници, државни записи, удели во инвестициски фондови и орочени депозити во домашни банки, не се очекува овие вложувања да не се надоместат.

ГРАВЕ осигурување НЕЖИВОТ А.Д. Скопје

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година

Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Максимална изложеност на кредитен ризик

Максималната изложеност на Друштвото на кредитен ризик е ограничена на евидентираната вредност на финансиските средства признаени на датумот на финансиските извештаи, кои се прикажани во следната tabela:

во денари	2021	2020
Финансиски вложувања за тргување	44.467.463	48.928.212
Финансиски вложувања кои се чуваати до достасување		
Финансиски вложувања расположливи за продажба	382.006.959	321.215.430
Орочени депозити	74.000.000	112.772.000
Вложувања во зеднички контролирани ентитети	11.442.951	11.167.565
Средства од реосигурување	260.790.603	13.607.673
Побарување од осигуреници и останати побарувања од непосредни работи	31.029.360	41.731.404
Парични средства и парични еквиваленти	7.709.201	4.377.835
	811.446.537	553.800.119

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжува)

Валутен ризик

Друштвото е изложено на ризик во однос на ефектите на движењата на нивото на девизните курсеви кои се одразува врз финансиската позиција и готовинскиот тек. Друштвото не користи финансиски инструменти за заштита од ризикот бидејќи ваквиот вид на инструменти не се во вообичаена употреба во Република Северна Македонија.

Во табелите подолу е прикажана изложеноста на Друштвото на валутен ризик.

31 декември 2021	МКД	ЕУР	УСД	ЦХФ	Вкупно
------------------	-----	-----	-----	-----	--------

Вкупно средства	311.956.835	499.489.702	-	-	811.446.537
Вложувања	260.630.414	251.286.959	-	-	511.917.373
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	12.587.860	248.202.743	-	-	260.790.603
Побарувања	30.804.180	225.180	-	-	31.029.360
Парични средства и парични еквиваленти	7.709.201	-	-	-	7.709.201
Вкупно обврски	(376.128.954)	(309.789.372)	-	-	(685.918.326)
Субординирани обврски	-	-	-	-	-
Бруто технички резерви	(348.917.563)	(296.711.288)	-	-	(645.628.851)
Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	-	-	-	-	-
Останати резерви	(1.424.904)	-	-	-	(1.424.904)
Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување	-	-	-	-	-
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	(25.786.487)	(13.078.084)	-	-	(38.864.571)
Разлика - неусогласена валутна структура	(64.397.299)	189.925.510	-	-	125.528.211

31 декември 2020	МКД	ЕУР	УСД	ЦХФ	Вкупно
------------------	-----	-----	-----	-----	--------

Вкупно средства	363.304.689	190.495.430	-	-	553.800.119
Вложувања	303.587.777	190.495.430	-	-	494.083.207
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	13.607.673	-	-	-	13.607.673
Побарувања	41.731.404	-	-	-	41.731.404
Парични средства и парични еквиваленти	4.377.835	-	-	-	4.377.835
Вкупно обврски	(372.408.802)	(104.045.047)	-	-	(476.453.849)
Субординирани обврски	-	(92.541.000)	-	-	(92.541.000)
Бруто технички резерви	(345.743.098)	-	-	-	(345.743.098)
Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	-	-	-	-	-
Останати резерви	(1.245.623)	-	-	-	(1.245.623)
Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување	-	-	-	-	-
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	(25.420.081)	(11.504.047)	-	-	(36.924.128)
Разлика - неусогласена валутна структура	(9.104.113)	86.450.383	-	-	77.346.270

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжува)

Сензитивната анализа од промена на курсевии, односно зголемување или намалување за 10% на денарот во однос на странските валути за средствата и обврските на датумот на билансот на состојба изнесуваат за зголемување 10% 18.992.551 мкд (2020: 8.645.038 мкд), за намалување од 10% -18.992.551 мкд (2020: -8.645.038 мкд). Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

Ризик на ликвидност

Најголем ризик на ликвидност со кој се соочува Друштвото се дневните потреби од расположливи парични средства за исплата на обврските за штети од договорите за осигурување.

Друштвото поседува/одржува високо ниво на средства во секој момент, за исплата на доспеаните обврските за плаќање како и потенцијалните обврски за плаќање како што допеваат.

Анализата на доспеаноста на средствата и обврските според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена доспеаност е како што следи (во денари):

31 декември 2021	до 1 година	1-3 години	3-5 години	5-10 години	над 10 години	Вкупно
Вкупно средства	355.439.578	74.000.000	-	-	382.006.959	811.446.537
Вложувања	55.910.414	74.000.000	-	-	382.006.959	511.917.373
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	260.790.603	-	-	-	-	260.790.603
Побарувања	31.029.360	-	-	-	-	31.029.360
Парични средства и парични еквиваленти	7.709.201	-	-	-	-	7.709.201
Вкупно обврски	673.121.195	12.797.131	-	-	-	685.918.326
Субординирано обврски	-	-	-	-	-	-
Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	645.628.851	-	-	-	-	645.628.851
Останати резерви	1.424.904	-	-	-	-	1.424.904
Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување	-	-	-	-	-	-
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	26.067.440	12.797.131	-	-	-	38.864.571
Разлика - неусогласена валутна структура	(317.681.617)	61.202.869	-	-	382.006.959	125.528.211

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжува)

Ризик на ликвидност (продолжува)

31 декември 2020	до 1 година	1-3 години	3-5 години	5-10 години	над 10 години	Вкупно
Вкупно средства	119.812.689	112.772.000	-	-	321.215.430	553.800.119
Вложувања	60.095.777	112.772.000	-	-	321.215.430	494.083.207
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	13.607.673	-	-	-	-	13.607.673
Побарувања	41.731.404	-	-	-	-	41.731.404
Парични средства и парични еквиваленти	4.377.835	-	-	-	-	4.377.835
Вкупно обврски	372.408.802	11.504.047	92.541.000	-	-	476.453.849
Субординирано обврски	-	-	92.541.000	-	-	92.541.000
Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	345.743.098	-	-	-	-	345.743.098
Останати резерви	1.245.623	-	-	-	-	1.245.623
Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување	-	-	-	-	-	-
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	25.420.081	11.504.047	-	-	-	36.924.128
Разлика - неусогласена валутна структура	(252.596.113)	101.267.953	(92.541.000)	-	321.215.430	77.346.270

*Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжува)*

Управување со капиталот

Агенцијата за супервизија на осигурувањето е главен регулатор кој ја следи адекватноста на капиталот на Друштвото во целина. Друштвото е под директна супервизија од страна на регулаторот.

Капитал на Друштвото

Капиталот на Друштвото согласно законските барања е составен од основен и дополнителен капитал и е пресметан на следниот начин:

При пресметка на основниот капитал на Друштвото се земаат предвид следните ставки:

- Уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции,
- Резерви на друштвото (законски и статутарни) кои не произлегуваат од договорите за осигурување,
- Пренесена нераспределена добивка,
- Нераспределена добивка од тековната година (по одбивање на даночите и останати придонеси, како и дивидендата предвидена за исплата), доколку износот на добивка е потврден од овластен ревизор.

Следните ставки претставуваат одбитни ставки при пресметка на основниот капитал на Друштвото за осигурување:

- Сопствени акции, доколку ги поседува Друштвото за осигурување,
- Долгорочни нематеријални средства,
- Пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година.

Друштвото за осигурување е должно во резервите на сигурност да издвои најмалку една третина од остварената добивка искажана во годишната сметка, ако добивката не се користи за покривање на загубите од претходните години, се додека резервите на сигурност на Друштвото не достигнат најмалку 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка.

При пресметка на дополнителниот капитал на Друштвото за осигурување се земаат во предвид следниве ставки:

- уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- субординирани должнички инструменти;
- хартии од вредност со неопределен рок на доспевање.

При пресметка на капиталот на Друштвото, дополнителниот капитал се зема во износ не повеќе од 50% од основниот капитал.

При пресметка на капиталот на Друштвото за осигурување, износот на основниот и дополнителниот капитал ќе се намали за следниве ставки:

- Вложувања на Друштвото за осигурување во акции или субординирани должнички инструменти издадени од друго друштво за осигурување или друга финансиска институција кaj коj Друштвото има удел од повеќе од 10%, како и други вложувања во тие субјекти, кои се вклучени во пресметката на капиталот на тие субјекти,

*Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжува)*

Капитал на Друштвото (продолжува)

- Вложувања на Друштво во акции или субординирани должнички инструменти, издадени од друштва за осигурување или финансиски институции освен оние наведени погоре, кои се во износ поголем од 10% од капиталот на друштвото за осигурување пресметан пред одбивање на ставките наведени погоре.

Гарантен фонд на Друштвото

Според барањата на Законот за супервизија на осигурувањето Гарантниот фонд не смее да биде понизок од една третина од потребното ниво на маргина на соловентност на Друштвото. Исто така, гарантниот фонд не смее да биде понизок од 3.000.000 евра доколку Друштвото врши работи на осигурување во сите класи на осигурување во групата на неживотно осигурување. Со состојба на 31 декември 2021 Друштвото не е во согласност со овие законски барања и е под минимумот од 3.000.000 евра. Состојбата на вкупниот капитал со 31.12.2021 година изнесува 170.453.038 денари и е под ниво на Гарантетн фонд за износ од 14.427.962 денари.

Потребна маргина на соловентност

Капиталот на друштвото за осигурување кое врши работи на неживотно осигурување и/или реосигурување во секое време треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргината на соловентност на друштвото за осигурување кое се пресметува со примена на методот - стапка на премија или методот – стапка на штети, во зависност од тоа кој ќе даде повисок резултат.

	2021	2020
Маргина на соловентност	69.279.645	48.027.036
Износ на гарантен капитал	170.453.038	186.008.371

*Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжува)*

Анализа на сензитивност

Друштвото го има проценето влијанието на промената на одредени клучни варијабли врз добивката за годината, капиталот и коефициентот на покриеност.

Споредбено со тековната позиција на капиталот, добивката за годината, капиталот, коефициентот на покриеност и солвентност со сопствениот капитал на 31 декември 2021 година и 31 декември 2020 година се презентирани во табелата подолу.

	31 декември 2021	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Промена на	
					Коефициент на покриеност	коефициент на покриен.
Тековна позиција на капиталот	(53.360.631)	172.268.705	69.279.645	248.66%		
Принос од вложувања (+10%)	(52.033.152)	173.596.184	69.279.645	250.57%	1.92%	
Принос од вложувања (-10%)	(54.688.110)	170.941.226	69.279.645	246.74%	(1.92%)	
10% намалување на настанати штети	(35.801.221)	189.828.115	69.279.645	274.00%	25.35%	
10% зголемување на настанати штети	(70.920.041)	154.709.295	69.279.645	223.31%	(25.35%)	
5% намалување на админ трошоци и провизија за осигурување	(45.215.646)	180.413.690	69.279.645	260.41%	11.76%	
5% зголемување на админ трошоци и провизија за осигурување	(61.505.616)	164.123.720	69.279.645	236.90%	(11.76%)	
31 декември 2020	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на	
					коефициент на покриен.	
Тековна позиција на капиталот	5.773.620	133.050.298	48.027.036	277.03%		
Принос од вложувања (+10%)	7.121.266	134.397.944	48.027.036	279.84%	2.81%	
Принос од вложувања (-10%)	4.425.974	131.702.652	48.027.036	274.23%	(2.81%)	
10% намалување на настанати штети	18.414.652	145.691.330	48.027.036	303.35%	26.32%	
10% зголемување на настанати штети	-(6.867.412)	120.409.267	48.027.036	250.71%	(26.32%)	
5% намалување на админ трошоци и провизија за осигурување	13.546.783	140.823.461	48.027.036	293.22%	16.18%	
5% зголемување на админ трошоци и провизија за осигурување	(1.999.543)	125.277.135	48.027.036	260.85%	(16.18%)	

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжува)

Анализа на сензитивност (продолжува)

Резултатите од сите симулации покажуваат добро ниво на капитализираност на Друштвото. Најзначајно влијание врз добивката за годината, капиталот и коефициентот на покриеност има потенцијалната промена на настанатите штети.

При извршувањето на овие анализи претпоставка е дека останатите фактори се константни, а се менува само една варијабла. Треба да се нагласи дека информациите презентирани во табелата погоре се подгответи со примена на детерминистички пристап, така што не постои корелација помеѓу клучните варијабли и анализата не може да се пренесе на нив.

Каде што се смета дека варијаблите се нематеријални, не е проценето влијанието на незначајните промени на овие варијабли. Одредени варијабли може да не бидат материјални во моментот, но доколку се промени нивото на материјалност на одредна варијабла, треба да се направи проценка на влијанието на таа варијабла во иднина.

Објективна вредност

Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективната вредност во билансот на состојба во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиски средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котирани цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот

Финансиските средства кои се евидентирани по објективна вредност во Извештајот за финансиската позиција се групирани според нивото на хиерархија на објективната вредност како што следи:

2021 година	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-	382.006.959	382.006.959
Финансиски вложувања за тргувanje	-	44.467.463	-	44.467.463
2020 година				
Средства	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-	321.215.430	321.215.430
Финансиски вложувања за тргувanje	-	48.928.212	-	48.928.212

Финансиските вложувања за тргувanje се состојат од вложувања во удели во инвестициски фондови. Евидентирани се по нивната објективна вредност врз основа на нивната пазарна цена на датумот на известување.

*Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжува)*

Објективна вредност (продолжува)

Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективната вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Билансот на состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	Вкупна евидентирана вредност	Вкупна објективна вредност	2021	2020
			Вкупна евидентирана вредност	Вкупна објективна вредност
Средства				
Должнички хартии од вредност чувани до достасување				
Орочени депозити	74.000.000	74.000.000	112.772.000	112.772.000
Вложувања во зеднички контролирани ентитети	11.442.951	11.442.951	11.167.565	11.167.565
Средства од реосигурување	260.709.603	260.709.603	13.607.673	13.607.673
Побарување од осигуреници останати побарувања од непосредни работи	31.029.360	31.029.360	41.731.404	41.731.404
Парични средства и парични еквиваленти	7.709.201	7.709.201	4.377.835	4.377.835
	384.891.115	384.891.115	183.656.477	183.656.477
Обврски				
Обврски	(38.864.571)	(38.864.571)	(36.924.128)	(36.924.128)
	(38.864.571)	(38.864.571)	(36.924.128)	(36.924.128)

ГРАВЕ осигурување НЕЖИВОТ А.Д. Скопје

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година

Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжува)

Објективна вредност (продолжува)

Финансиски инструменти по категории

				Средства по обј.
	Кредити и побарувања	Чувани до доспевање	Расположливи за продажба	вре. преку добивки и загуби
31 декември 2021				
Средства според Извештајот за финансиска состојба				
Должнички хартии од вредност чувани до достасување	-	-	-	-
Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-	382.006.959	382.006.959
Акции и удели во инвестициски фондови	-	-	-	44.467.463
Орочени депозити	74.000.000	-	-	74.000.000
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	11.442.951	-	-	11.442.951
Средства од реосигурување	260.709.603	-	-	260.709.603
Побарувања	31.029.360	-	-	31.029.360
Парични средства и еквиваленти	7.709.201	-	-	7.709.201
	318.291.115	-	382.006.959	44.467.463
				744.765.537

		Обврски по обј.вр.преку добивки и загуби	Останати финансиски обврски	Вкупно
Обврски според Извештајот за финансиска состојба				
Обврски	-	38.864.571	38.864.571	
		38.864.571	38.864.571	

		Средства по обј.		
	Кредити и побарувања	Чувани до доспевање	Расположливи за вре. преку продажба	добивки и загуби
31 декември 2020				
Средства според Извештајот за финансиска состојба				
Должнички хартии од вредност чувани до достасување	-	-	-	-
Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-	321.215.430	321.215.430
Акции и удели во инвестициски фондови	-	-	-	48.928.212
Орочени депозити	112.772.000	-	-	112.772.000
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	11.167.565	-	-	11.167.565
Средства од реосигурување	13.607.673	-	-	13.607.673
Побарувања	41.731.404	-	-	41.731.404
Парични средства и еквиваленти	4.377.835	-	-	4.377.835
	183.656.477	-	321.215.430	48.928.212
				553.800.119

		Обврски по обј.вр.преку добивки и загуби	Останати финансиски обврски	Вкупно
Обврски според Извештајот за финансиска состојба				
Обврски	-	36.924.128	36.924.128	
		36.924.128	36.924.128	

34. Настани по датумот на известување

Со цел усогласување со законските одредби од член 77 од Законот за Супервизија на осигурување, во врска со недостатокот на капиталот на друштвото во однос на Гарантниот Фонд, друштвото ги превзеде следниве дејствија:

На седницата на Управен одбор на друштвото одржана на 24.01.2022 год. донесена е предлог одлука за зголемување на основната главнина на друштвото преку издавање на нови акции од Шестата (6) емисија по пат на приватна понуда. Одлуката е одобрена од Надзорен одбор на седницата одржана на 24.01.2022 год. Олуката за зголемување на капиталот ќе се стави на дневен ред на Годишното собрание на акционери кое ќе се одржува на 16.03.2022 год. Вкупниот број на акции што се издаваат од шестата емисија изнесува 1.000 акции со номинална вредност од 1.000 евра по акција, односно вкупна номинална вредност на емисијата ќе биде 1.000.000 ЕУР во денарска противврденост.

Основната главнина се зголемува за износ од 1.000.000 ЕУР и по извршеното зголемување истата ќе изнесува 8.359.000 ЕУР, а вкупниот број на акции ќе изнесува 8.359 акции. По уписот на ново издадените акции ќе се постигне потребната адекватност на капиталот на Друштвото и ќе се создадат услови за непречено и редовно функционирање на Компанијата.

Приватната понуда на хартиите од вредност е наменета за едно правно лице кое е постојан и единствен акционер на Друштвото, GRAZER WECHSELTIGE VERSICHERUNG AKTIENGESELLSCHAFT, со седиште на Herrengasse 18-20, A-8010 Graz Austria.

ГРАВЕ осигурување НЕЖИВОТ А.Д. Скопје

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжува)

По 31 декември 2021 година - датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, нема значајни настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак останати настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

Овие финансиски извештаи се разгледани и одобрени од Надзорниот Одбор на Друштвото на 14 февруари 2022 година.

Потпишани во име на Друштвото од:

Г-дин Селаудин Имами
Член на Управен Одбор

Г-ѓа Елизабета Божиновска
Член на Управен Одбор

*Прилози
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година*

Прилог 1 - Годишна сметка

ЕМБС: 05737796

Целосно име: Акционерско Друштво за осигурување ГРАВЕ НЕЖИВОТ Скопје

Вид на работа: 600

Тип на годишна сметка: Сметка за неживотно осигурување

Тип на документ: Годишна сметка

Година : 2021

Листа на прикачени документи:

Објаснувачки белешки и други прилози

Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
1	-- АКТИВА: А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	2.378.967,00			1.815.667,00
3	-- Останати нематеријални средства	2.378.967,00			1.815.667,00
4	-- Б. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (005+008+009+010+011+012)	4.624.736,00			2.628.252,00
8	-- Постројки и опрема	2.979.423,00			1.265.285,00
9	-- Транспортни средства	282.346,00			
12	-- Останати материјални средства	1.362.967,00			1.362.967,00
13	-- ВЛОЖУВАЊА (014+015+021+040)	494.083.207,00			511.917.373,00
15	-- II. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА (016+017+018+019+020)	11.167.565,00			11.442.951,00
20	-- Останати финансиски вложувања во подружници, придружени друштва и заеднички контролирани друштва	11.167.565,00			11.442.951,00
21	-- III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+034+035)	482.915.642,00			500.474.422,00
22	-- Вложувања во хартии од вредност (023+026+030)	370.143.642,00			426.474.422,00
26	-- Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба (027+028+029)	321.215.430,00			382.006.959,00
28	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	321.215.430,00			382.006.959,00
30	-- Вложувања во хартии од вредност според објективната вредност преку добивката или загубата (031+032+033)	48.928.212,00			44.467.463,00
33	-- Акции, удели и останати сопственички инструменти	48.928.212,00			44.467.463,00
35	-- Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	112.772.000,00			74.000.000,00
36	-- Депозити	112.772.000,00			74.000.000,00
42	-- Д. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	13.607.673,00			260.790.603,00

46	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	13.607.673,00			260.790.603,00
50	-- Ѓ.ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	470.379,00			470.379,00
51	-- Е.ПОБАРУВАЊА (052+056+057)	41.731.404,00			31.029.360,00
52	-- I.ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (053+054+055)	27.036.869,00			20.209.104,00
53	-- Побарувања од осигуреници	18.164.863,00			14.779.982,00
54	-- Побарувања од застапници и од посредници	8.872.006,00			5.429.122,00
57	-- III.ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (058+059+060+061)	14.694.535,00			10.820.256,00
58	-- Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	8.842.266,00			3.895.811,00
59	-- Побарувања по основ на вложувања	5.355.112,00			4.228.883,00
61	-- Останати побарувања	497.157,00			2.695.562,00
62	-- Ж.ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	4.377.835,00			7.709.201,00
63	-- 3. ЗАЛИХИ	561.438,00			
65	-- И. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ(АВР)	50.222.659,00			42.156.662,00
66	-- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+004+013+041+042+050+051+062+063+064+065)	612.058.298,00			858.517.497,00
67	-- J. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – АКТИВА	60.529.631,00			69.101.257,00
68	-- ПАСИВА: А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (069+070-071-072+073+074+079-080+081-082)	133.050.298,00			172.268.705,00
69	-- I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	359.510.748,00			452.051.748,00
73	-- V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА	-298.047,00			-260.009,00
74	-- VI. РЕЗЕРВИ (075+076+077+078)	50.999.828,00			50.999.828,00
75	-- Законски резерви	50.999.828,00			50.999.828,00
80	-- VIII. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА (-)	282.935.851,00			277.162.231,00
81	-- IX. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	5.773.620,00			
82	-- X. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД				53.360.631,00
85	-- Б.СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	92.541.000,00			
86	-- В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (087+088+089+090+091+092)	345.743.098,00			645.628.851,00
87	-- Бруто резерви за преносни премии	143.354.852,00			159.185.908,00
89	-- Бруто резерви за штети	202.388.246,00			486.442.943,00
94	-- Д. РЕЗЕРВИРАЊА ЗА РИЗИЦИ И НЕИЗВЕСНОСТИ (095+096)	1.245.623,00			1.424.904,00
95	-- Резервирања за пензиски планови, отпремнини и слични обврски кон вработените	1.245.623,00			1.424.904,00
99	-- Ж. ОБВРСКИ (100+104+105)	37.272.501,00			39.195.037,00
104	-- II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	11.504.047,00			12.797.131,00
105	-- III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (106+107+108+109+110)	25.768.454,00			26.397.906,00
107	-- Останати обврски од непосредни работи на	18.958.143,00			20.766.839,00

осигурување				
108	-- Обврски кон вработените	3.914.948,00		2.723.542,00
109	-- Тековни даночни обврски	348.373,00		330.466,00
110	-- Останати обврски	2.546.990,00		2.577.059,00
112	-- S. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ НА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	2.205.778,00		
113	-- ВКУПНА ПАСИВА: ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (068+085+086+093+094+097+098+099+111+112)	612.058.298,00		858.517.497,00
114	-- И.ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА ПАСИВА	60.529.631,00		69.101.257,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
201	-- А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+211+234+235)	312.923.703,00			313.561.849,00
202	-- I.ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА) (203+204+205-206-207-208+209+210)	295.487.482,00			289.323.887,00
203	-- Бруто полисирана премија за осигурување	266.816.865,00			317.968.181,00
207	-- Бруто полисирана премија пренесена во реосигурување/ретроцесија	13.770.436,00			12.813.238,00
208	-- Промена во резервата за преносна премија	-42.461.469,00			15.831.056,00
210	-- Промена во бруто резервата за преносна премија-дел за реосигурување	-20.416,00			
211	-- II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (212+219+228)	13.476.458,00			13.274.787,00
219	-- Приходи од останати вложувања (220+221+222+223+224)	13.476.458,00			13.254.152,00
220	-- Приходи од камати	12.321.179,00			12.501.754,00
221	-- Приходи по основ на курсни разлики	467.246,00			182.307,00
223	-- Нереализирани добивки од вложувања	404.681,00			440.223,00
224	-- Реализирани добивки (капитална добивка) од продажба на вложувања (225+226+227)	283.352,00			129.868,00
225	-- Финансиски вложувања расположливи за продажба				30.840,00
226	-- Финансиски вложувања за тргувanje (по објективна вредност)	283.352,00			99.028,00
228	-- Останати приходи од вложувања (229+233)				20.635,00
233	-- Останати приходи од вложувања				20.635,00
234	-- III. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	2.764.640,00			3.493.271,00
235	-- IV. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ И ДРУГИ	1.195.123,00			7.469.904,00

ПРИХОДИ				
236	-- Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (237+245+255+258+261+280+298+301)	307.150.083,00		366.922.480,00
237	-- I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (238-239-240-241+242-243-244)	126.410.315,00		175.594.101,00
238	-- Бруто исплатени штети	150.456.751,00		142.144.659,00
239	-- Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	1.246.410,00		2.636.677,00
241	-- Бруто исплатени штети-дел за реосигурување/ретроцесија	3.443.271,00		785.648,00
242	-- Промени во бруто резервите за штети	-23.077.700,00		284.054.697,00
244	-- Промени во бруто резервите за штети-дел за реосигурување	-3.720.945,00		247.182.930,00
258	-- IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНОСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (259+260)	139.600,00		150.342,00
260	-- Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	139.600,00		150.342,00
261	-- V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (262+267)	155.463.266,00		162.899.692,00
262	-- Трошоци за стекнување на осигурувањето (263+264+265+266)	108.770.053,00		116.950.262,00
263	-- Провизија	40.811.622,00		79.218.038,00
264	-- Останати трошоци	26.347.392,00		1.169.564,00
265	-- Промена во одложените трошоци за стекнување	13.145.824,00		8.074.797,00
266	-- Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	28.465.215,00		28.487.863,00
267	-- Административни трошоци (268+269+275+276)	46.693.213,00		45.949.430,00
268	-- Амортизација и вредносно усогласување (обезвреднување) на материјалните и нематеријалните средства кои служат за вршење на дејноста	3.842.841,00		3.147.367,00
269	-- Трошоци за вработените (270+271+272+273+274)	23.488.349,00		21.552.306,00
270	-- Плати и надоместоци	13.793.187,00		13.444.374,00
271	-- Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	1.290.426,00		1.255.689,00
272	-- Придонеси од задолжително социјално осигурување	5.865.874,00		5.716.671,00
274	-- Останати трошоци за вработените	2.538.862,00		1.135.572,00
276	-- Останати административни трошоци (277+278+279)	19.362.023,00		21.249.757,00
277	-- Трошоци за услуги	15.159.218,00		16.467.878,00
278	-- Материјални трошоци	2.803.469,00		2.998.995,00
279	-- Трошоци за резервирања и останати трошоци од работењето	1.399.336,00		1.782.884,00
280	-- VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (281+287)	2.339.415,00		673.454,00

281	-- Расходи од вложувања во друштва во група (282+283+284+285+286)	1.850.877,00			101.014,00
282	-- Расходи за камати од друштва во група	1.850.877,00			101.014,00
287	-- Расходи од останати вложувања (288+289+290+291+294+295)	488.538,00			572.440,00
289	-- Расходи за курсни разлики	401.209,00			469.610,00
295	-- Останати расходи од вложувања (296+297)	87.329,00			102.830,00
297	-- Загуби од обезвреднување на вложувањата и останати расходи од вложувања	87.329,00			102.830,00
298	-- VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (299+300)	21.769.450,00			23.783.726,00
300	-- Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	21.769.450,00			23.783.726,00
301	-- VIII. ОСТАНАТИ РАСХОДИ (302+303)	1.028.037,00			3.821.165,00
302	-- Загуби поради обезвреднување на побарувања по основ на премија за осигурување	-2.070.236,00			1.112.114,00
303	-- Останати финансиски и други расходи	3.098.273,00			2.709.051,00
306	-- Добивка за деловната година (201+304) – (236+305)	5.773.620,00			
307	-- Загуба за деловната година (236+305) – (201+304)				53.360.631,00
310	-- Добивка пред оданочување (306+308) или (306-309)	5.773.620,00			
311	-- Загуба пред оданочување (307+309) или (307-308)				53.360.631,00
315	-- ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (310-312+313-314)	5.773.620,00			
316	-- ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (311+312-313+314)				53.360.631,00
317	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	75,00			78,00
318	-- Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00			12,00
319	-- ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ПЕРИОДОТ				-53.360.631,00
322	-- Загуба која се однесува на имателите на акции на матичното друштво				53.360.631,00
329	-- Добивка за годината	5.773.620,00			
330	-- Загуба за годината				53.360.631,00
348	-- Вкупна сеопфатна добивка за годината (329+346) или (346-330)	5.773.620,00			
351	-- Вкупна сеопфатна загуба за годината (330+347) или (330-346) или (347-329)				53.360.631,00

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна	Исправка на	Нето за тековна
---------------	------	------------------	------------------	-------------	-----------------

		година	вредноста за тековна година	година
609	-- Набавна вредност на софтвер со лиценца	9.862.674,00		10.875.606,00
611	-- Акумулирана амортизација на софтвер со лиценца	7.483.707,00		9.059.939,00
612	-- Сегашна вредност на софтвер со лиценца (< или = АОП 003 од БС)	2.378.967,00		1.815.667,00
637	-- Набавна вредност на компјутерска опрема	5.384.895,00		4.592.104,00
639	-- Акумулирана амортизација на компјутерска опрема	4.836.535,00		3.552.724,00
640	-- Сегашна вредност на компјутерска опрема(< = АОП 008 од БС)	548.360,00		1.039.380,00
641	-- Набавна вредност на транспортни средства	2.710.548,00		2.710.548,00
643	-- Акумулирана амортизација на транспортни средства	2.428.202,00		2.710.548,00
644	-- Сегашна вредност на транспортни средства (< = АОП 009 од БС)	282.346,00		
655	-- Останати вложувања(< или = АОП 020 од БС)	11.167.565,00		11.442.951,00
656	-- Краткорочни депозити(< или = АОП 036 од БС)	112.772.000,00		74.000.000,00
671	-- Парични средства во банка и во благајна(< или = АОП 062 од БС)	4.377.835,00		7.709.201,00
682	-- Обврски спрема добавувачи(< или = АОП 110 од БС)	1.848.552,00		815.770,00
685	-- Трошоци за наемници(< или = АОП 277 од БУ)	10.331.264,00		9.733.273,00
686	-- Трошоци за банкарски услуги(< или = АОП 277 од БУ)	775.428,00		906.598,00
687	-- Трошоци за премии за осигурување(< или = АОП 277 од БУ)	22.233,00		22.565,00
688	-- Трошоци телекомуникациски и транспортни услуги(< или = АОП 277 од БУ)	1.556.868,00		1.516.643,00
689	-- Трошоци за услуги за одржување(< или = АОП 277 од БУ)	1.213.683,00		1.749.564,00
690	-- Трошоци за маркетинг, репрезентација, спонзорства и даноци(< или = АОП 277 од БУ)	169.874,00		233.329,00
691	-- Трошоци за останати услуги(< или = АОП 277 од БУ)	1.089.868,00		1.604.861,00
693	-- Трошоци за канцелариски и потрошени материјал (< или = АОП 278 од БУ)	352.131,00		385.013,00
694	-- Трошоци за комунални услуги (струја, вода и сл.) (< или = АОП 278 од БУ)	1.499.626,00		1.624.778,00
695	-- Трошоци за печатење обрасци (< или = АОП 264 од БУ)	110.686,00		87.749,00
697	-- Трошоци за весници и списанија (< или = АОП 278 од БУ)	55.313,00		34.599,00
699	-- Трошоци за потрошено гориво (< или = АОП 278 од БУ)	720.882,00		866.856,00

703	-- Трошоци по основ на надоместоци за службени патувања и патни трошоци(< или = АОП 279 од БУ)	262.713,00			181.636,00
707	-- Трошоци за ревизија(< или = АОП 279 од БУ)	552.947,00			386.526,00
709	-- Трошоци за даноци и придонеси(< или = АОП 279 од БУ)	545.183,00			1.006.701,00
712	- - Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	75,00			78,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
2480	- 65.12 - Неживотно осигурување	313.561.849,00			

Потпишано од:

Selaudin Imami

CN=KIBSTrust Issuing Qsig CA G2,
OID.2.5.4.97=NTRMK-5529581, OU=KIBSTrust
Services, O=KIBS AD Skopje, C=MK
KIBSTrust Issuing Qsig CA G2

Извјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.